

BIJLAGE BIJ HET VEKP- VOORTGANGSRAPPORT 2022

Zoals medegedeeld aan de Vlaamse Regering op 28 oktober 2022

*Voortgang individuele maatregelen
transversaal*

Inhoud

[314] Fiscaal stimuleren zachte mobiliteit	3
[315] Op EU- (of wereld-) niveau geharmoniseerde hervorming van de fiscaliteit ten aanzien van internationale lucht- en scheepvaart.....	6
[316] Nieuwe businessmodellen	8
[317] Stimuleren van circulaire oplossingen via publieke en private aankoopopdrachten.	10
[318] Green Deals gebruiken voor de transformatie naar een circulaire economie	14
[319] Uitbouw van een symbioseplatform	17
[320] We onderzoeken de oprichting van een CO2-backbone	19
[321] Verderzetten van een transitieprogramma circulaire economie.....	22
[322] Een aangepast wettelijk kader	25
[323] Uitwerken en uitrollen van roadmap circulaire economie	27
[324] Stimuleren van veranderingsgericht bouwen.....	30
[325] Stimuleren tijdelijk gebruik van gebouwen	32
[326] Inzetten op gedragsverandering (onder meer green deals, nudging,...).....	34
[327] Opleidingen en onderwijs	37
[328] Voedingsbeleid.....	39
[329] Eiwittransitie	42
[330] Minder voedselverliezen van producent tot en met consument	45
[331] Distributieplatformen voor voedseloverschotten en voedselhubs uitbouwen als middel in de strijd tegen voedselverlies	47
[Geen specifieke nummering] Werk maken van een klimaatvriendelijke Vlaamse overheid (coördinatie).....	49
[332] Opmaak van lange termijn vastgoedstrategieën richting CO2 neutraliteit	51
[333] Actieplan renovatie gebouwenpatrimonium	53
[334] Ontzorging entiteiten door de centralisatie van het beheer van kantoorgebouwen	56
[335] Ontzorging entiteiten door de centralisatie van het beheer van voertuigenvloot	59
[336] Actieplan mobiliteit.....	61
[337] Klimaatvriendelijke overheidsopdrachten.....	63
[338] Ondersteuning van lokale milieu- en energieplannen.....	66
[339] Meer praktijkondersteuning aanbieden aan de lokale overheden (kennisdeling)	68
[340] Een vernieuwd partnerschap met lokale overheden.....	70
[341] Opvolgen van de positie/attitude en gedrag van de burger t.a.v. de klimaattransitie	73
[342] Opbouw en verspreiding van de nodige know-how rond doelgroepgerichte klimaatcommunicatie	75
[343] Ondersteunen van maatschappelijke en bestuurlijke actoren	77

[344] De aandacht voor en expertise rond klimaateducatie op korte termijn gevoelig doen toenemen	79
[345] Uitwerken klimaateducatie	81
[346] In het Hoger Onderwijs zetten we in op ondersteuning van onderwijsvernieuwing en integratie van klimaat in curricula	83
[347] We zorgen voor een goed databeheer en onderbouwing van maatregelen	85
[348] Versterkte en wetenschappelijke beleidsonderbouwing	87
[349] We werken afsprakenkader uit	91
[350] We rapporteren jaarlijks over broeikasgasinventarissen, het gebruik van veilingopbrengsten en internationale klimaatfinanciering	93
[351] We stellen tweejaarlijks geïntegreerd voortgangsrapport op	95
[352] Kost, impact en financiering van de maatregelen in kaart brengen	97
[353] We zorgen indien nodig voor de aankoop van de nodige flexibiliteit.....	99
[354] We dragen bij aan internationale klimaatfinanciering	101
[355] We zorgen voor compensatie indirecte emissiekosten industrie	103
[356] We stimuleren meer private klimaatfinanciering.....	105
[357] We zoeken financieringsmogelijkheden binnen bestaande budgetten Vlaamse overheid	107
[358] We werken een strategie uit om Europese middelen aan te snijden voor zowel publieke als private investeringen	108
[359] We zorgen voor nieuw bestedingskader VKF (exclusief compensatie indirecte emissiekosten industrie).....	110
[360] We werken innovatieve financieringsinstrumenten uit voor inzet VKF.....	112
[398] Verhogen doelstellingen Intern Klimaatplan VO	114
[399] Verhogen doelstellingen Lokaal Energie- en Klimaatpact.....	116
[400] Onderzoek naar het klimaatgericht maken van het gemeentefonds	118
[401] Uitfasering fossiele brandstoffen (taxshift van elektriciteit naar fossiele brandstoffen, verbod op aardgas in nieuwbouw).....	120
[402] Federale overheid vragen om subsidies fossiele brandstoffen grondig te evalueren en waar zinvol af te bouwen	122

[314] Fiscaal stimuleren zachte mobiliteit	
Algemeen Transversaal	topic: VEKP Titel: 3.6.1

Bevoegde minister: Diependaele	Trekkende entiteit: VLABEL;
Beschrijving maatregel	Binnen de huidige Vlaamse mobiliteitsfiscaliteit wordt de zachte mobiliteit niet belast en er kan bijgevolg niet in een fiscale stimulering worden voorzien.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	Binnen de huidige Vlaamse mobiliteitsfiscaliteit wordt de zachte mobiliteit niet belast en er kan bijgevolg niet in een fiscale stimulering worden voorzien. Vanuit het beleidsdomein FB worden hier geen maatregelen voorzien.
Beschrijving realisaties in 2021	Binnen de huidige Vlaamse mobiliteitsfiscaliteit wordt de zachte mobiliteit niet belast en er kan bijgevolg niet in een fiscale stimulering worden voorzien. Vanuit het beleidsdomein FB worden hier geen maatregelen voorzien.
Vooruitblik realisaties in 2022	Binnen de huidige Vlaamse mobiliteitsfiscaliteit wordt de zachte mobiliteit niet belast en er kan bijgevolg niet in een fiscale stimulering worden voorzien. Vanuit het beleidsdomein FB worden hier geen maatregelen voorzien.

Status	
Status maatregel in 2021	stopgezet
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	0

Duiding VAK 2021	
------------------	--

[315] Op EU- (of wereld-) niveau geharmoniseerde hervorming van de fiscaliteit ten aanzien van internationale lucht- en scheepvaart

Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: 3.6.1
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: VEKA;
Beschrijving maatregel	Vlaanderen is voorstander van initiatieven die op (internationaal en) Europees niveau worden ondernomen voor een geharmoniseerde koolstofbeprijzing voor de lucht- en scheepvaart; en handelt overeenkomstig op internationale en Europese fora. Deze maatregel valt samen met maatregel 265.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	België heeft in 2020 op verschillende EU fora (Ecofin, Raad Leefmilieu) haar steun uitgesproken t.a.v. een correcte koolstofbeprijzing van vliegverkeer. Ook in 2021 heeft Vlaanderen haar standpunt aangaande een rechtvaardige fiscaliteit van de bunkersectoren verdedigd in diverse fora.
Beschrijving realisaties in 2021	Vlaanderen heeft in 2021 haar standpunt aangaande een rechtvaardige fiscaliteit van de bunkersectoren verdedigd in diverse fora.
Vooruitblik realisaties in 2022	In 2022 blijft Vlaanderen een rechtvaardige, geharmoniseerde koolstofbeprijzing voor luchtvaart verdedigen op EU en internationale fora.

Status

Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	

[316] Nieuwe businessmodellen	
Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: 3.6.4.3.1.1
Bevoegde minister: Brouns	Trekkende entiteit: dEWI;
Beschrijving maatregel	We willen bedrijven stimuleren om bij het creëren van toegevoegde waarde ruimer te denken en niet enkel met factoren zoals groei, korte termijn risico's en inkomsten rekening te houden in hun businessmodel. Bedrijven, consumenten, onderzoekers en overheid transformeren zo samen de economie op een meer systemische manier. We bekijken de mogelijkheden om aan bedrijven die goed scoren op vlak van maatschappelijk verantwoord ondernemen (mvo) en klimaat, een voordeel te geven.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	Nog geen voortgang te rapporteren
Beschrijving realisaties in 2021	Nog geen voortgang te rapporteren
Vooruitblik realisaties in 2022	Nog geen acties gepland

Status	
Status maatregel in 2021	nog niet gestart
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	0

Duiding VAK 2021	
------------------	--

[317] Stimuleren van circulaire oplossingen via publieke en private aankoopopdrachten

Algemeen Transversaal	topic:	VEKP Titel: 3.6.4.3.1.2
Bevoegde Demir	minister:	Trekkende entiteit: OVAM;
Beschrijving maatregel		Verder werken op de inzichtentools en instrumenten die ontwikkeld zijn in de Green Deal Circulair Aankopen (liep van 2017-2019 met meer dan 150 deelnemers - aankopers en facilitoren). Ontsluiten van de goede praktijken. Circulaire voorrangregels instellen bij overheidsopdrachten en private bedrijven stimuleren om in te zetten op circulair aankopen.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>Acties in 2020:</p> <ul style="list-style-type: none">- Ontsluiting van cases, aanbieders en geleerde lessen GDCA en recente ontwikkelingen via www.circulairaankopen.be (ook in het Engels)- Eindrapport GDCA gepubliceerd- Leerlessen GD gedeeld op Vlaams GD-platform- White paper over de methodologie van de GDCA ter inspiratie van andere communities of practice- Voorbereiding opstart van sector specifieke communities of practice in samenwerking met andere partners (FIDO, VVSG, The Shift, BBL,...)- Regelmatige uitwisseling met het Facilitair Bedrijf en Departement Omgeving, uitwisseling op initiatief van de BeNeLux en met Leefmilieu Brussel en de Waalse GDAC- Opvolging en ondersteuning van de Vlaamse pilots en uitwisseling met internationale partners in het kader van Interreg NSR ProCirc- Specifieke call CE en Energietransitie van PIO in 2020- Uitwisseling collega's OVAM (GD Duurzame zorg, GD distributiesector, project kunststofrecyclaten,...) <p>Acties in 2021:</p> <ul style="list-style-type: none">- Het Interreg NSR project Procirc, partnerschap heeft in 2021 een succesvol Call 12 voorstel ingediend, waardoor het project verlengd wordt tot juni 2023.- Binnen de open en gerichte call subsidieprojecten van Vlaanderen Circulair werden uitwisselingsmomenten georganiseerd voor de projecten die focussen op circulair aankopen. De leerlessen en resultaten worden ook gedeeld op www.circulairaankopen.be.- Eind 2021 ondertekenden ministers Crevits en Demir het internationale Circular and Fair ICT pact. Vlaanderen Circulair zal
---	--

	<ul style="list-style-type: none"> - instaan voor de uitvoering van het coördinerende lidmaatschap. We leverden input voor de Vlaamse consultatie voor het 2030 Digital Compas en ondersteunden in 2021 het departement Onderwijs bij de uitrol van het Digisprong project. Vlaanderen Circulair was in 2021 opnieuw mede-organisator en jurylid van de Fair ICT awards. - Er werd ingezet op nauwe ondersteuning van de Vlaamse ProCirc-pilots. Op die manier kunnen we knelpunten identificeren en vertalen naar breed toepasbare oplossingen. En anderzijds biedt dit relevante input voor beleidsadvies. - OVAM was voorzitter van de ECESP Leadership Group for Circular Procurement.
<p>Beschrijving realisaties in 2021</p>	<ul style="list-style-type: none"> - De resultaten van de GDCA werden, zowel in het Nederlands als Engels, ontsloten op de website www.circulairaankopen.be. - Sindsdien wordt deze website up to date gehouden met relevante informatie, publicaties en meer dan 150 circulaire aanbieders en cases. Deze website geldt inmiddels als de referentiesite voor circulair aankopen in Vlaanderen. - Om de GDCA-community verder te laten groeien, werd de LinkedIn groep geïnternationaliseerd tot 'Circular Procurement Learning Network'. Deze groep telt momenteel 768 leden. Zowel wijzelf, als Vlaamse en internationale aankopers, posten hier doorlopend relevante cases, ervaringen, evenementen, studies en vragen. - Ongeveer vier maal per jaar sturen we een thematische nieuwsbrief voor circulaire aankopers uit specifiek gericht op deze doelgroep. Er zijn 280 geabonneerden. - De ervaring met de GDCA als community of practice voor circulair aankopen werd samengevat Engelstalige white paper en gepubliceerd op de website. Deze werd inmiddels 92 maal gedownload. - In de schoot van de GDCB richtten we een gesmaakte Community of Practice op voor circulair aanbesteden van gebouwen die nog steeds loopt. Er zijn ca. 35 deelnemers zowel uit de publieke als private sector. - In 2021 waren we partner voor het Belgische leernetwerk voor duurzame aankoop van ICT met vier online sessies voor 90 deelnemende aankopers. - We konden regelmatig Vlaamse aanbieders en aankopers aan bod laten komen in de webinars en publicaties die door ProCirc werden uitgebracht. - Vlaanderen Circulair is sinds 2021 trekker van de ECESP Leadership Group on Circular Procurement. De realisaties van het afgelopen kalenderjaar worden samengevat in een reflection paper:

	<p>https://circulareconomy.europa.eu/platform/sites/default/files/leadership_group_on_circular_procurement_2021_-_outcome_document.pdf</p> <ul style="list-style-type: none"> - Door te spreken op diverse events konden we de GDCA en de circulaire ambitiekaart, Vlaanderen Circulair en Vlaamse koplopers in de kijker zetten. - Doorlopend is er een loketfunctie voor circulair aankopen. We worden regelmatig gecontacteerd door bedrijven, steden en gemeenten, provincies, zorginstellingen en thesisstudenten. Maar bijvoorbeeld ook door departement MOW. Dit toont aan dat er veel bereidheid is om aan de slag te gaan met circulair aankopen en dat men de weg naar Vlaanderen Circulair weet te vinden. - Tot slot werd in 2021 de hefboom circulair aankopen gelanceerd binnen de nieuwe governance van Vlaanderen Circulair. Het Facilitair Bedrijf en The Shift treden op als de trekkers van deze hefboom.
<p>Vooruitblik realisaties in 2022</p>	<p>Het Interreg NSR project ProCirc werd verlengd tot juni 2023. Daarmee loopt ook het engagement van Vlaanderen Circulair door om de geformuleerde acties binnen dit project te realiseren. De focus zal liggen op kennisontwikkeling rond organisatieverandering en het dissemineren van de projectresultaten. Ook in 2022 zal Vlaanderen Circulair het trekkerschap van de ECESP Leadership Group on Circular Procurement op zich nemen in dit kader. Daarnaast zal er ook aandacht zijn voor circulair aankopen in de Green Deals Anders Verpakt en Duurzame Zorg en wordt vorm gegeven aan het lidmaatschap van Vlaanderen in het CFIT pact. De hefboom circulair aankopen zal in 2022 en 2023 verder ontwikkeld worden als belangrijk onderdeel van de governance van Vlaanderen Circulair. Met concrete acties zullen de werkagenda's worden ondersteund én zal circulair aankopen verder kunnen worden opgeschaald in Vlaanderen.</p>

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	20.000

Duiding VAK 2021

Kennisopdrachten i.h.k.v. EU project PROCIRC

[318] Green Deals gebruiken voor de transformatie naar een circulaire economie	
Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: 3.6.4.3.1.3
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: OVAM;
Beschrijving maatregel	De Green Deals helpen om de knelpunten die er zijn in kaart te brengen en door samenwerking tussen de deelnemende organisaties te zorgen voor oplossingen, vertaald in nieuw beleid, nieuwe businessmodellen en markten. Samen experimenteren en leren. De oproep voor projecten in de Green Deal Circulair Bouwen en in de call circulaire bouweconomie loopt nog en kan nieuwe projecten opleveren.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>Om het experimenteren en kennisdelen kracht bij te zetten werken we met grote netwerken die samen experimenteren en hun kennis delen via Green Deals. De Green Deal Circulair Aankopen (zie maatregel 317) en de Green Deal Circulair Bouwen zorgen voor een ruim netwerk, het samenbrengen van veel projecten en een versnelling in het delen van informatie rond deze thema's.</p> <p>We runden het lerend netwerk van de Green Deal Circulair Bouwen, met 359 actoren uit de Vlaamse bouwsector. Flankerend voerde een onderzoeksgroep onderzoek naar de experimenten op het terrein.</p> <p>In 2021 werd er een Green Deal Anders Verpakt tussen overheid en distributie voorbereid om de milieu-impact van verpakkingen op de markt te verminderen via preventie en hergebruik. Er werd tevens een nieuw Preventieprogramma 'Circulair bouwen' opgemaakt, voortbouwend op de conclusies van de Proeftuin en de Green Deal Circulair Bouwen (GDCB).</p>
Beschrijving realisaties in 2021	<p>In 2021 werd er een Green Deal Anders Verpakt tussen overheid en distributie voorbereid om de milieu-impact van verpakkingen op de markt te verminderen via preventie en hergebruik.</p> <p>Green Deal Circulair Bouwen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 359 organisaties engageerden zich om concrete stappen te zetten

	<ul style="list-style-type: none"> - de deelnemende organisaties zetten in totaal 168 unieke pilootprojecten op - 4 actiedagen met gemiddeld 80 deelnemers - 5 Communities of Practice gestart rond specifieke bouwthema's - een gemeten toename van de kennis over circulair bouwen bij de deelnemers <p>Er werd tevens een nieuw Preventieprogramma 'Op weg naar circulair bouwen' opgemaakt, voortbouwend op de conclusies van de Proeftuin en de Green Deal Circulair Bouwen.</p>
<p>Vooruitblik realisaties in 2022</p>	<p>De Green Deal Circulair Bouwen gaat zijn laatste jaar in. We ontsluiten verder alle experimenten, onderzoek, praktijklessen en maken de verbinding met de werkagenda Circulair Bouwen (zie ook maatregel 323).</p> <p>Het OVAM beleidsprogramma “Op weg naar circulair bouwen” werd op 29 april 2022 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Het beleidsprogramma geeft vorm aan deze circulaire ambities voor de bouwsector, en dit voor de periode 2022-2030. Het nieuwe programma geeft gestalte aan de transitie van duurzaam materialenbeheer naar circulair materialenbeheer en circulair ontwerpen en (ver)bouwen. Het omvat inspanningen die samen met de actoren uit de bouwsector ontwikkeld werden en ook in samenwerking met de sector zullen worden uitgevoerd. Deze inspanningen zijn gebundeld in zogenaamde 'werven' die vier grote uitdagingen aanpakken die het realiseren van het beleidstreven voor 2030 in de weg staan.</p> <p>Op 11 maart 2022 ondertekenden ministers Hilde Crevits en Zuhair Demir, samen met de OVAM en ruim 80 toonaangevende bedrijven en organisaties (zoals Ikea, Delhaize en L'Oréal), de Green Deal Anders Verpakt. De komende 3 jaar engageren alle deelnemers zich om eenmalige verpakkingen op de markt te reduceren. Eenieder verbindt zich ertoe een project op te starten dat mee zoekt naar oplossingen om de afvalberg te verkleinen.</p>

Status	
Status maatregel in 2021	op schema

Duiding status maatregel in 2021	
-------------------------------------	--

Financieel	
VAK € in 2021	105.000
Duiding VAK 2021	65.000 euro voor begeleiding actiedagen GDCB In het kader van de GDAV werd een overeenkomst afgesloten van 1,76 miljoen euro vanuit de reserves van de halve euro.

[319] Uitbouw van een symbioseplatform	
Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: 3.6.4.3.1.4
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: OVAM;
Beschrijving maatregel	We ontwikkelen en ondersteunen een Vlaams platform, het symbioseplatform, om gegevens uit te wisselen over reststromen en de mogelijkheden om deze opnieuw te gebruiken als grondstof.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>Het symbioseplatform wordt stelselmatig uitgebreid met nieuwe functionaliteiten. We faciliteren het afstemmen van vraag en aanbod door het bestaande symbioseplatform in te zetten bij bijkomende materiaalstromen zoals biomassa uit bos-, natuur- en landschapsbeheer, nutriënten en bouwmaterialen. Vanaf 2021 zal de exploitatie van het symbioseplatform gebeuren via een marktbevraging en wordt ingezet op co-financiering van het platform.</p> <p>In 2021 werd een realistisch verdienmodel voor het symbioseplatform in kaart gebracht en werd de beslissing over het in de markt plaatsen van de symbiosewerking genomen en uitgevoerd.</p>
Beschrijving realisaties in 2021	<p>De studie over het opstellen van een realistisch verdienmodel voor het symbioseplatform leverde op dat het meeste heil te verwachten valt van de omvorming van het symbioseplatform tot een platform dat aan derde partijen kan worden aangeboden als een dienst waarmee zij lokale initiatieven kunnen beheren en opvolgen. De OVAM besliste om de uitbating van het platform voorlopig niet in de markt te plaatsen. Wel zal vanuit de OVAM getracht worden om het platform uit te rollen in de sectoren bouw, textiel en bio-materialen. De OVAM zal ook actief deelnemen aan het verder uitrollen van het platform in het Antwerpse havengebied.</p> <p>In 2021 steeg het aantal gebruikers met 81% t.o.v. 2021. Het aantal vragen naar materialen steeg met 35% en het aantal aanbiedingen van materialen met 25%. Om deze doelstelling te bereiken werden er verschillende infosessies en workshops georganiseerd in de geselecteerde sectoren. Ook werd samen met het havenbedrijf een</p>

	<p>infosessie en symbiose-hackaton opgezet om concrete symbiose-opportunities in het Antwerpse havengebied te detecteren.</p> <p>Om het symbioseplatform uit te rollen in de drie hoger vermelde sectoren (bouw, bio, textiel) besteedt de OVAM in december 2021 een studie uit om na te gaan wat er nodig is om het symbioseplatform uit te rollen als het platform om hergebruik in de bouw te faciliteren. Verder is het nodig om een beperkt aantal extra functionaliteiten toe te voegen die toelaten om het platform in te zetten als een gebruiksvriendelijk platform voor hergebruik. Deze functionaliteiten werden ICT-technisch geanalyseerd en beschreven. De implementatie is gepland voor de periode december 2021 - januari 2022.</p>
Vooruitblik realisaties in 2022	<p>1) Brede uitrol van het platform, met focus op de sectoren bouw, textiel en bio-materialen</p> <p>2) Technische optimalisatie, o.a.</p> <ul style="list-style-type: none"> - data-uitwisseling tussen andere platformen mogelijk maken; - gebruikersgemak van het online platform verhogen.

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	90.000
Duiding VAK 2021	<p>Er is in 2021 3 keer ongeveer 30.000 euro vastgelegd voor symbiose:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Expertise industriële symbiose Port of Antwerp en lopende cases • Noden symbioseplatform binnen de bouwsector • Expertise industriële symbiose: symbiose wedstrijd en ondersteuning lopende cases

[320] We onderzoeken de oprichting van een CO2-backbone	
Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: 3.6.4.3.1.5
Bevoegde minister: Brouns	Trekkende entiteit: VLAIO;
Beschrijving maatregel	Een CO2-backbone moet dienen voor de (tijdelijke) opslag, het transport en het gebruik van CO2 ter bevordering van de circulaire koolstofeconomie. Enerzijds kan de afgevangen CO2 hergebruikt worden in industriële processen, zodat de koolstof doorheen de waardeketen in circulatie gehouden wordt. Anderzijds kan de CO2 tijdelijk opgeslagen worden met het oog op permanente ondergrondse opslag in het buitenland, zogenaamde carbon capture & storage (CCS).

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>De belangrijkste Vlaamse industriële actoren en in het bijzonder de zeehavens nemen initiatieven rond CCU(S), maar de ontwikkeling van deze grootschalige, kapitaalintensieve, grensoverschrijdende en innovatieve toepassingen vergen voorbereiding, coördinatie en kennisinbreng. Een belangrijk deel van de kennis en competenties moeten nog worden opgebouwd.</p> <p>Om die reden wordt vanuit de Vlaamse overheid ingezet op het faciliteren en ondersteunen van de relevante industriële actoren bij de voorbereiding en kennisopbouw, met het oog op de implementatie van hun CCS plannen. Zo worden er middelen vanuit het Vlaams Klimaatfonds ingezet als cofinanciering voor het aantrekken van Europese steun, en meer specifiek steun uit het Connecting Europe Facility (CEF) dat steun verleent aan grootschalige grensoverschrijdende infrastructuurprojecten.</p> <p>Een projectvoorstel wordt in een eerste fase geëvalueerd en kan op de lijst van projecten met een gemeenschappelijk belang (PCI lijst, Projects of Common Interest) geplaatst worden. Projecten die op deze lijst staan, kunnen bij een gebruikelijk jaarlijkse oproep een subsidieaanvraag indienen. Projecten worden voor 2 jaar op de PCI-lijst geplaatst.</p> <p>Momenteel worden twee projecten in beschouwing genomen, waarin zowel Port of Antwerp-Bruges als North Sea Port participeren:</p> <p>a) de uitbouw van een pijpleiding (CCS backbone) voor transport van vloeibare CO2 naar Rotterdam ("CO2TransPorts")</p>

	<p>b) Een project voor de uitbouw van een netwerk voor het capteren en liquifiëren van CO₂, om dit vervolgens per schip af te voeren voor onderzeese opslag in Noorwegen ("Northern Lights")</p>
Beschrijving realisaties in 2021	<p>De subsidiëring van de twee projecten zijn telkens op te splitsen in twee fases: een eerste voor de subsidiëring van de studiefase en nadien een tweede aanvraag voor de uitvoeringsfase.</p> <p>Het studieproject in het kader van "CO₂TransPorts", ingediend door Port of Antwerp-Bruges, is het verst gevorderd en heeft reeds steun ontvangen uit de CEF. Bijkomende Vlaamse cofinanciering, waarvoor de VKF-middelen zouden kunnen worden aangewend, moet worden goedgekeurd door de EC. Het dossier voor de toelating van Vlaamse cofinanciering voor de CCS-backbone, gedeelte Antwerpen, werd intussen aangemeld bij de Europese Commissie.</p> <p>De mogelijkheid van een Vlaamse cofinanciering van de via CEF gesteunde FEED studie voor een Liquifaction Terminal in Antwerpen wordt bestudeerd.</p> <p>Er werden voorlopig nog geen investeringen uitgevoerd.</p>
Vooruitblik realisaties in 2022	<p>Het verdere verloop is afhankelijk van uitspraak van de Europese Commissie over de mogelijkheid van Vlaamse cofinanciering.</p> <p>Per 1 september 2022 worden nieuwe Vlaamse projectaanvragen bij het Connecting Europe Facility ingediend, vergezeld van ondersteuningsbrieven van de Vlaamse overheid.</p> <p>Port of Antwerp Bruges diende per 01/09/22 een projectvoorstel in bij CEF voor de aanleg van het publieke gedeelte van de CCS backbone in de haven van Antwerpen, een liquefactie terminal en een aantal additionele faciliteiten. De Vlaamse overheid bestudeert de mogelijkheid dit project, in geval van een goedkeuring door CEF te cofinancieren. Deze mogelijkheid is voorzien in de nieuwe versie van de Groepsvrijstellingsverordening (GBER), die verwacht wordt tegen einde '22</p>

Status	
Status maatregel in 2021	Op schema

Duiding status maatregel in 2021	Beslissing te nemen in overleg met de consortia.
-------------------------------------	--

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	In 2019 heeft de Vlaamse Regering beslist om 5 miljoen euro vrij te maken voor de cofinanciering van Vlaamse CCS investeringsprojecten, waarvan de helft zou kunnen worden gebruikt door Port of Antwerp-Bruges en de helft door North Sea Port. Vanuit het VKF werd hiervoor 5 miljoen euro overgemaakt aan VLAIO.

[321] Verderzetten van een transitieprogramma circulaire economie	
Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: 3.6.4.3.2.1
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: OVAM;dEWI;
Beschrijving maatregel	Er is nood aan een breed gedragen transitieprogramma voor circulaire economie dat tot stand komt in een partnerschap tussen sleutelstakeholders en de Vlaamse overheid. Het is belangrijk dat dit partnerschap wordt verdergezet zodat Vlaanderen Circulair zijn rol kan blijven spelen als katalysator, verbinder en innovator. Er zal een roadmap circulaire economie uitgewerkt worden met concrete doelstellingen voor grondstoffengebruik.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<ul style="list-style-type: none"> - Lancering van call 'Circulair werk(t)' voor regionale hubs in de circulaire economie (ESF Vlaanderen, dEWI en dWSE) - Lerend netwerk van de Green Deal Circulair Bouwen, met 359 actoren uit de Vlaamse bouwsector. Flankerend voerde een onderzoeksgroep onderzoek naar de experimenten op het terrein. - Kennisdeling over circulair aankopen en bevestiging van de Vlaamse koploperspositie in de materie in het Europese project ProCirc. - Voorbereiding van de educatieve werking van het Europees project C-martlife . - Lancering van de CE monitor, een dashboard om de circulaire economie in Vlaanderen te monitoren. - Ondersteuning van het CE Center, het onderzoeksconsortium voor (beleid voor) de circulaire economie. Er werd een succesvolle doorstart gemaakt naar een nieuwe financieringsperiode. - Voorbereiding van een Green Deal Huren en Delen en ondersteuning van de werking van het leidend consortium. - Start van een verkenningsoefening om circulariteit in de Vlaamse havens te definiëren en het in kaart brengen van indicatoren. - Begeleiding en communicatie over het portfolio van meer dan 200 gesubsidieerde projecten en professionaliseerden de

	<p>kostencontroles.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organisatie van de jaarlijkse Ecodesign Award voor studenten en participatie in de werking van de Henry van de Velde Awards, thema ecodesign. - Begeleiding van de relance-subsidiecalls stedelijke circulaire economie en verpakkingen, en de call voor circulair bouwen. - Departement EWI zetelde in de European Circular Economy Stakeholder Platform Leadership Groups rond circulair aankopen en circulair textiel, en werkte mee aan de Leadership Group voor lokale besturen.
<p>Beschrijving realisaties in 2021</p>	<p>In 2021 vond werden de 12 regionale sociaal-circulaire hubs in Vlaanderen opgezet en gefinancierd. De Koning Boudewijnstichting sloot zich bij het initiatief aan en financiert een lerend netwerk tussen de hubs.</p> <p>Daarnaast werden er in kader van de Green Deal Circulair Bouwen ook enkele stappen gezet: 359 organisaties engageerden zich om concrete stappen te zetten; er werden 168 unieke pilootprojecten opgezet door de deelnemende organisaties; er werden vier actiedagen georganiseerd; en er werden vijf 'Communities of Practice' gestart rond specifieke bouwthema's.</p> <p>Het CE Center rondde 5 jaar onderzoek af, met 22 eigen publicaties. Drie partners (Departement EWI, Vlaanderen Circulair en OVAM) poolen middelen om het CE Center ook de komende 5 jaar te financieren.</p> <p>De CE monitor bundelt 114 Vlaamse indicatoren over de circulaire economie, volledig in NL en EN.</p> <p>50 subsidieprojecten die startten in 2018 en 2019 werden succesvol afgerond met een eindrapportering, communicatiefiche, uitbetaling van saldo na kostencontrole.</p> <p>48 circulaire projecten in de bouw kregen financiële steun van respectievelijk OVAM en VLAIO voor een totaal bedrag van 4,5 miljoen euro.</p>
<p>Vooruitblik realisaties in 2022</p>	<p>De sociaal-circulaire hubs komen op kruissnelheid in 2022 en ontwikkelen een model om zelfstandig(er) voort te bestaan.</p> <p>De Green Deal Circulair Bouwen gaat zijn laatste jaar in. Alle experimenten, onderzoek en praktijklessen worden ontsloten, en er wordt verbinding gemaakt met de werkgenda Circulair Bouwen (zie maatregel 323).</p>

	<p>ProCirc krijgt een verlenging en gaat door tot in 2023.</p> <p>Het CE Center brengt het programma 2022-2026 op snelheid.</p> <p>De Green Deal Huren en Delen rond de verkenning af en start als een officiële Green Deal.</p> <p>De educatieve werking van C-martlife komt op kruissnelheid in de vorm van het Circular Ambassador Program.</p> <p>Er wordt onderzoek gedaan rond ondersteuning voor steden en gemeenten die circulaire economie in hun strategische plannen willen integreren.</p>
--	--

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	27498000
Duiding VAK 2021	<p>Het totaalbudget is op te delen in:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Werkingsmiddelen VC: 2 miljoen euro (dit budget wordt ook vermeld bij maatregel 323) - Relanceplan middelen VLAIO voor circulair bouwen (10 miljoen euro) en voor de maakindustrie (15 miljoen euro) (dit budget wordt ook vermeld bij maatregel 323) - Financiering Steunpunt CE (CE Center) in 2021: 498.000 euro (dit budget wordt ook vermeld bij maatregel 323) - - Bijdrage sociaal-circulaire hubs: 800.000 euro

[322] Een aangepast wettelijk kader	
Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: 3.6.4.3.2.2
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: OVAM;
Beschrijving maatregel	We proberen stap voor stap wetgeving aan te passen om ze meer te laten aansluiten bij de noden van een circulaire economie, onder meer door meer eisen te stellen mbt levensduur, herbruikbaarheid, recycleerbaarheid en gerecycleerde inhoud.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<ul style="list-style-type: none"> · In 2021 startten we samen met partner Denuo de hefboom 'beleidsinstrumenten' in de werking van Vlaanderen Circulair. Doel: juridische en regelgevende knelpunten die naar boven komen uit onderzoek of uit de werkagenda's die beter transversaal opgenomen worden aanpakken en oplossen. Daartoe bouwen we aan inzicht in het knelpunt en gewenste oplossingen, brengen we ze op de juiste werktafel en spelen we actief in op beleidsinitiatieven rond circulaire economie van andere organisaties en beleidsniveaus (lokaal, Vlaams, federaal, EU, internationaal) · We namen het voortouw in de doorstart van het Intra-Belgisch Platform Circulaire Economie, een overlegorgaan waar we de inspanningen van de diverse Belgische overheden coördineren. Het voorzitterschap van het platform in de huidige vorm als administratief overlegorgaan, wordt opgenomen door Vlaanderen, het secretariaat door de FOD Economie. · We startten een studie rond juridische knelpunten voor circulaire economie i.s.m. UHasselt. We baseren ons hierbij ook op knelpunt-nota's van het Intra-Belgisch Platform en de SERV.
Beschrijving realisaties in 2021	<ul style="list-style-type: none"> · Hefboom Beleid binnen kader van Vlaanderen Circulair, is een expertenwerkgroep rond de juridische knelpunten in de circulaire economie, met een publiek-private aansturing en afstemming. Trekkers: Vlaanderen Circulair (OVAM) en Denuo. Meerdere overlegmomenten. · Samenwerking met de federale overheid en andere regio's: Relanceplan en Belgisch plan CE is opgesteld en goedgekeurd in 2021 en geeft aan dat

	<p>een uitdrukkelijk mandaat zal worden verleend aan het Intra-Belgisch Platform CE om de afstemming rond beleid ikv de CE te coördineren.</p>
<p>Vooruitblik realisaties in 2022</p>	<ul style="list-style-type: none"> - De hefboom 'beleidsinstrumenten' komt op dreef in 2022. - We werven een nieuwe beleidsmedewerker aan. - Binnen het kader van het Steunpunt CE-Center wordt een onderzoekslijn juridische knelpunten opgestart. - Een onderzoek rond de kaderrichtlijn afval en het integreren van CE is opgestart, mede ter voorbereiding van het EU Voorzitterschap.

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	

[323] Uitwerken en uitrollen van roadmap circulaire economie	
Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: 3.6.4.3.2.3
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: OVAM;dEWI;
Beschrijving maatregel	Er is nood aan een breed gedragen transitieprogramma voor circulaire economie dat tot stand komt in een partnerschap van sleutelstakeholders en de Vlaamse overheid. Het is belangrijk dat dit partnerschap wordt verdergezet zodat Vlaanderen Circulair (VC) zijn rol kan blijven spelen als katalysator, verbinder en innovator. Er zal een roadmap circulaire economie uitgewerkt worden met concrete doelstellingen voor grondstoffengebruik.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>Onder deze roadmap verstaan we de hele werking van Vlaanderen Circulair, met publiek-private samenwerking, een toekomstvisie voor de lange termijn (2050), een gekwantificeerd beleidsdoel op middellange termijn (2030), werkagenda's en hefboomwerkingen met onderliggende concrete acties voor de korte termijn (2025), en een monitor om de voortgang te meten.</p> <p>De Vlaamse Regering wil van Vlaanderen een circulaire koploper maken in Europa. Dat wil ze doen door in circulaire innovatie te investeren, onze materiaalvoetafdruk te ontkoppelen van de economische groei en deze voetafdruk met 30% te verminderen (ten opzichte van 2010) tegen 2030.</p> <p>Toekomstbeelden 2050: Met een brede groep stakeholders werd een toekomstbeeld gecreëerd voor een circulair Vlaanderen. Deze visietekst is geen opsomming van individuele bijdrages van stakeholders, maar veeleer de grootste gemene deler van de visies en standpunten van de geconsulteerde en betrokken experts.</p> <p>- Zes werkagenda's: Vlaanderen Circulair organiseert zich in 6 werkagenda's. Werkagenda's zijn partnerschappen binnen Vlaanderen Circulair die zich richten op circulaire acties binnen een strategisch thema: Bio-economie, Circulair Bouwen, Chemie/Kunststoffen, Maakindustrie, Voedselketen en Waterkringlopen. De werkagenda's bereidden in 2021 via stakeholderoverleg en een gefaciliteerd proces hun visie, werkpaden en acties voor. De horizon van de acties is de korte termijn: 2024-2025.</p>

	<p>- Zeven hefboomwerkingen: De werkgenda's krijgen op hun beurt ondersteuning van zeven versterkende 'hefboomwerkingen'. Deze werkingen pakken uitdagingen aan die gemeenschappelijk zijn voor meerdere werkgenda's: Beleidsinstrumenten, Circulair aankopen, Communicatie, Innoveren & Ondernemen, Financiering, Jobs & Vaardigheden en Onderzoek. De hefboomwerkingen zetten in 2021 hun eerste stappen door stakeholders samen te brengen, zichzelf voor te stellen aan de werkgenda's en te starten met een inventaris van mogelijke acties.</p> <p>- CE monitor: Om de komende jaren de vorderingen in beeld te krijgen, werd eind 2021 de eerste Monitor Circulaire Economie voor Vlaanderen gelanceerd. De monitor bundelt meer dan 100 indicatoren over kringlopen in onze economie en de impact op de omgeving.</p>
<p>Beschrijving realisaties in 2021</p>	<p>Het project Toekomstbeelden 2050 is afgewerkt, in overleg met tal van betrokkenen.</p> <p>De werking met werkgenda's en hefbomen is opgestart. De werkgenda's leveren visie, werkpaden en voorstellen van acties op.</p> <p>Er is een eerste aanzet gegeven voor de hefboomwerking.</p> <p>Er werd een online event 'Circular State of the Union' voor de directe stakeholders georganiseerd.</p> <p>De CE monitor werd in november 2021 opgeleverd.</p>
<p>Vooruitblik realisaties in 2022</p>	<p>- Organisatie van een fysiek evenement 'Circular State of the Union' op 25 april 2022 als eerste voorstellingsmoment van de werking van Vlaanderen Circulair. Op dit evenement worden de toekomstbeelden en werkgenda's voorgesteld. Meer dan 100 partijen tekenen een engagement binnen het kader van de werkgenda's. De kernpartners van Vlaanderen Circulair herbevestigen hun engagement als leden van de stuurgroep VC.</p> <p>- Toekomstbeelden richting 2050 in woord en beeld publiceren via de website.</p> <p>- Publiceren van de de werkgenda's en hefbomen. 2022 staat in het teken van de start van het verder genereren van engagementen voor concrete acties en uitvoering.</p> <p>- De hefboomwerking rond de 7 hefbomen komt in 2022 op snelheid. De diverse expertengroepen rollen een eigen aanpak uit.</p> <p>- Ondersteunend onderzoek: opstart nieuw onderzoekssteunpunt CE-Center, voorbereidend onderzoek hefboom financiering,</p>

	<p>lokale besturen, beleidsinstrumenten en just transition.</p> <p>- De CE monitor krijgt updates.</p>
--	--

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	27.498.000
Duiding VAK 2021	<ul style="list-style-type: none"> - Werkingsmiddelen Vlaanderen Circulair: 2 miljoen euro (dit budget wordt ook vermeld bij maatregel 321) - Relanceplan middelen VLAIO voor circulair bouwen (10 miljoen euro) en voor de maakindustrie (15 miljoen euro) (dit budget wordt ook vermeld bij maatregel 321) - Financiering Steunpunt CE (CE Center) in 2021: 498.000 euro (dit budget wordt ook vermeld bij maatregel 321)

[324] Stimuleren van veranderingsgericht bouwen	
Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: 3.6.4.3.3.1
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: dOMG;
Beschrijving maatregel	We willen veranderingsgericht bouwen stimuleren door opdrachtgevers en actoren in de bouwsector te informeren en te sensibiliseren. Informatie en ervaringen rond het thema worden uitgewisseld in de Green Deal Circulair Bouwen. De website en het e-platform rond circulair bouwen van Vlaanderen Circulair delen veel informatie over goede praktijken. We onderzoeken knelpunten die veranderingsgericht verbouwen bemoeilijken en mogelijke oplossingsrichtingen. Deel II van de Proeftuin Circulair Bouwen wordt in 2021 opgestart.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>De projecten van de call Circulaire stad en circulair ondernemen werden opgevolgd. Hieruit werden leerlessen gecapteerd die voeding vormen voor de onderzoeksvragen van de Proeftuin. Via een nieuwe gerichte call Circulaire Bouweconomie konden eind december 2020 29 projecten gesubsidieerd worden. Verschillende van deze projecten werken rond het thema veranderingsgericht bouwen. Er werden verschillende presentaties gegeven rond veranderingsgericht bouwen. Het thema kwam ook aan bod op de actiedagen van Vlaanderen Circulair. De bouwcatalogus Circulair Bouwen op de website van de OVAM werd geüpdatet: er werden een aantal praktische voorbeelden toegevoegd en de catalogus werd uitgebreid met wand- en plafondafwerking.</p> <p>Deel II van de Proeftuin Circulair Bouwen werd opgestart. Het onderzoek spitste zich toe op deze 3 vragen: 1. Zin en onzin omtrent technische oplossingen voor veranderingsgericht (ver)bouwen; 2. Synergiën voor circulaire businessmodellen; 3. Overheden als accelerator voor circulaire innovatie binnen de bouwwereld. We werken aan een nieuw beleidsprogramma dat zal lopen van 2022 – 2030, waarin verschillende acties rond het thema worden opgenomen. We volgen de projecten van de gerichte call Circulaire Bouweconomie op. We nemen nog steeds actief deel aan de Green Deal Circulair Bouwen.</p>
Beschrijving realisaties in 2021	Het beleidsprogramma werd gepubliceerd voor publieke consultatie. Veranderingsgericht bouwen vormt 1 van

	<p>de centrale thema's waaraan gewerkt wordt binnen het beleidsprogramma.</p> <p>In de Green Deal Circulair bouwen wordt in "Communities of Practice" of "CoP's" actief gewerkt aan de onderzoeksvragen van deel II van de Proeftuin met mensen uit de bouwpraktijk. Samen met het onderzoekswerk binnen de Proeftuin moet dit resulteren in onder andere een praktijkgids met technische oplossingen, een draaiboek voor circulaire businessmodellen en een draaiboek voor juridische aspecten bij circulaire overheidsopdrachten. Via de relance call Circulaire bouweconomie worden 19 projecten gesubsidieerd, waarvan een aantal in meer of mindere mate rond veranderingsgericht bouwen werken.</p>
Vooruitblik realisaties in 2022	<p>Het beleidsprogramma "Op weg naar circulair bouwen" voor de periode 2022-2030 werd goedgekeurd door de Vlaamse regering. Er wordt een opdracht gelanceerd om een Praktische gids veranderingsgericht bouwen samen te stellen, waarin opdrachtgevers maar ook andere bouwprofessionals op een toegankelijke en vlotte manier enkele belangrijke handvaten krijgen om veranderingsgericht bouwen toe te passen in hun projecten.</p>

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	Uitvoering maatregel op schema

Financieel	
VAK € in 2021	200.000
Duiding VAK 2021	Budget Proeftuin Circulair Bouwen voor 2021

[325] Stimuleren tijdelijk gebruik van gebouwen	
Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: 3.6.4.3.3.2
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: dOMG;
Beschrijving maatregel	Verantwoordelijkheid zit vooral bij lokale besturen. Vlaanderen draagt bij aan het verspreiden van goede voorbeelden, oa via de website "ruimtelijk rendement" i.s.m. Netwerk Architecten Vlaanderen (NAV).

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	De verantwoordelijkheid voor maatregel zit vooral bij de lokale besturen. Vlaanderen draagt bij aan het verspreiden van goede voorbeelden, o.m. via de website "ruimtelijk rendement" i.s.m. het Netwerk Architecten Vlaanderen (NAV). In 2021 werden op de website Ruimtelijk Rendement 10 nieuwe verhalen verder opgeladen i.s.m. NAV. Vanuit de Vlaamse overheid is daarmee het nodige gedaan.
Beschrijving realisaties in 2021	In 2021 werden op de website Ruimtelijk Rendement 10 nieuwe verhalen verder opgeladen i.s.m. NAV. Het project Labo Leegstand uit de open call van 2018 werd afgerond in 2021. Dit project zorgt voor de tijdelijke invulling van het Potterijgebouw te Mechelen en vormt een voorbeeld en kennisbron voor andere leegstaande gebouwen. Het kadert in het grotere Terug in omloop-project dat tot "Impact Factory" werd gedoopt, wat verdere leerlessen en inspiratie zal genereren.
Vooruitblik realisaties in 2022	Er zijn geen verdere acties meer gepland vanuit de Vlaamse Overheid.

Status	
Status maatregel in 2021	Gerealiseerd

Duiding status maatregel in 2021	Vanuit de Vlaamse Overheid is het nodige gedaan; acties op het terrein kunnen nu worden uitgevoerd door de lokale besturen.
-------------------------------------	---

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	

[326] Inzetten op gedragsverandering (onder meer green deals, nudging,...)	
Algemeen Transversaal	topic: VEKP Titel: 3.6.5.1.1
Bevoegde Demir	minister: Trekken de entiteit: dOMG;
Beschrijving maatregel	<p>Met het oog op een meer milieuverantwoorde consumptie, werken we van het Omgevingsbeleid aan (1) een inhoudelijke basis waarop aanbevelingen en handelingsperspectieven worden ontwikkeld en (2) een aanpak om deze consumptiepatronen te stimuleren door het inzetten op gedragswetenschappelijke interventies, samenwerkingsverbanden, communicatie, sensibilisering en educatie.</p> <p>Vanuit OVAM wordt dit ondersteund via de financiering van diverse projecten in het kader van de jaarlijkse calls, die zowel gericht zijn op experimentele projecten als op kennisdeling. We doen bootcamps voor ondernemende jongeren, ecodesign challenges, deelname aan events en workshops vanuit het team Vlaanderen Circulair. Met de circulaire koffiebar staan we op grote events om aan de hand van de cyclus van koffie en bij een koffie geven we uitleg over de circulaire economie.</p> <p>Grootschalige burgerbevraging, onder meer betreffende milieubewust handelen en bereidheid tot ecologisch gedrag.</p>

Voortgang	
Beschrijving voortgang t.e.m. 2021	<p>In samenwerking met het Vlaams Instituut Gezond Leven ontwikkelden we in 2020-2021 een inhoudelijk kader waaruit aanbevelingen komen om een milieuverantwoord voedingspatroon te stimuleren. Dit kader wordt gebruikt om de werking naar het onderwijs te versterken. Vanuit gedragsinzichten wordt de voedselomgeving in kaart gebracht en wordt een aanpak ontwikkeld om hierop in te grijpen.</p> <p>Op 26/04/2021 werd de 'Green Deal Eiwitshift op ons bord' gelanceerd in aanwezigheid van minister Demir. Begin mei 2021 werden de onderbouwing en aanbevelingen voor een milieuverantwoord en gezond voedingspatroon gepresenteerd. Deze zullen hun doorwerking kennen naar bv. het onderwijs. Najaar 2021 werd de opdracht 'Voedselomgevingen in kaart en beeld' opgeleverd. Hierop wordt een vervolgetraject uitgedacht.</p> <p>De Gemeente-Stadsmonitor is een omgevingsscanner die de brede omgeving van elke Vlaamse gemeente en stad in beeld brengt. De monitor bevat meer dan 300 omgevingsindicatoren of -cijferreeksen, waarvan er ruim 100 worden verzameld door middel van een</p>

	<p>driejaarlijkse burgerbevraging. Bovendien zijn de indicatoren uit de Lokale Inburgerings- en Integratiemonitor en het Cijferboek Vlaamse Rand opgenomen in het dataportaal. Al deze indicatoren geven elk lokaal bestuur een uitstekend zicht op de staat van de gemeente of stad. In juni 2021 werd de nieuwste editie van de Gemeente-Stadsmonitor gereleased. De gepseudonimiseerde resultaten van de burgerbevraging werden ook bezorgd aan de Centrumsteden (elk voor hun stad) zodat zij op wijk- of districtsniveau hun beleid hierop verder kunnen afstemmen. Ook Departement Omgeving heeft enkele indicatoren ontvangen om het RURA verder vorm te geven. Tot slot konden ook in 2021 wetenschappelijke instellingen de concrete surveyresultaten opvragen voor diepgaand wetenschappelijk onderzoek.</p>
<p>Beschrijving realisaties in 2021</p>	<p>Op 26/04/2021 werd de 'Green Deal Eiwitshift op ons bord' gelanceerd in aanwezigheid van minister Demir. Aan het einde van 2021 breidde het partnerschap zelfs nog uit tot ruim 75 partners. Begin mei 2021 werden de onderbouwing en aanbevelingen voor een milieuverantwoord en gezond voedingspatroon gepresenteerd. Deze werden doorvertaald naar andere settings meer bepaald in de bestaande instrumenten of kaders richting het onderwijs. Najaar 2021 werd de opdracht 'Voedselomgevingen in kaart en beeld' opgeleverd.</p> <p>In juni 2021 werd de nieuwste editie van de Gemeente-Stadsmonitor gereleased, inclusief de resultaten van de grootschalige burgerbevraging. Op die manier kunnen lokale besturen met deze informatie over hun stad of gemeente aan de slag bij het uitwerken van hun beleid. De gepseudonimiseerde resultaten van de burgerbevraging werden ook bezorgd aan de Centrumsteden (elk voor hun stad) zodat zij op wijk- of districtsniveau hun beleid hierop verder kunnen afstemmen. Ook Departement Omgeving heeft enkele indicatoren ontvangen om het RURA verder vorm te geven. Tot slot konden ook in 2021 wetenschappelijke instellingen de concrete surveyresultaten opvragen voor diepgaand wetenschappelijk onderzoek.</p>
<p>Vooruitblik realisaties in 2022</p>	<p>De 'Green Deal Eiwitshift of ons bord' heeft in 2022 stappen gezet op vlak van monitoring, consumentenonderzoek en de zoektocht naar een nieuwe eiwitshiftnarratief. Deze ontwikkelingen worden ondersteund door acties die de diverse partners van de Green Deal individueel of in samenwerking uitvoeren. Het eerste voortgangsrapport werd voor de zomer van 2022 gepubliceerd en biedt een rijk overzicht van wat er beweegt rond de eiwitshift in Vlaanderen.</p> <p>De Gemeente-Stadsmonitor wordt periodiek (om de 3 jaar) opgemaakt. In 2022 wordt gestart met de voorbereiding van de nieuwe grootschalige burgerbevraging, die in het voorjaar 2023 zal plaatsvinden. In het voorjaar van 2024 zal een nieuwe editie gelanceerd worden.</p>

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	<p>De vooropgestelde doelen (Green Deal Eiwitshift op ons bord, ecologische onderbouwing Voedingsdriehoek, Voedselomgevingen) zijn in 2021 bereikt.</p> <p>De Gemeente-Stadsmonitor wordt periodiek opgemaakt.</p>

Financieel	
VAK € in 2021	1.477.453
Duiding VAK 2021	<p>Dit bedrag is toe te wijzen aan de studie 'Voedselomgevingen in kaart en beeld'.</p> <p>Het bedrag van 1 477 453 is VAK 2021 voor de opmaak van de gehele GSM, dus inclusief de kost voor de burgerbevraging, de opmaak van de website, het evenement en de communicatie rond de nieuwe editie.</p>

[327] Opleidingen en onderwijs

Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: 3.6.5.1.2
Bevoegde minister: Weyts	Trekkende entiteit: dOV;
Beschrijving maatregel	Samen met Gezond Leven wordt er gewerkt aan een verruiming van de gids voor schoolmaaltijden, met aandacht voor aspecten rond duurzaamheid. De bestaande schoolmaaltijdengids wordt verruimd. Het traject is opgestart in samenwerking met MOS, Gezond Leven, en andere partners.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	De maatregel is actief.
Beschrijving realisaties in 2021	De schoolmaaltijdengids werd in 2019 aangepast met een dimensie milieuverantwoorde voeding. Op basis daarvan werd er ook gezorgd voor aanpassing van het materiaal dat scholen gebruiken, zoals bv. in de richtlijnen dranken en tussendoortjes, educatief materiaal allerhande, materiaal ter ondersteuning van ouders, de leerlijn over gezonde voeding.
Vooruitblik realisaties in 2022	Het programma MOS is betrokken en voert deze maatregelen mee uit in de begeleiding van scholen.

Status

Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	wordt uitgevoerd

Financieel

VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	

[328] Voedingsbeleid	
Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: 3.6.5.2.1
Bevoegde minister: Brouns	Trekkende entiteit: dLV;
Beschrijving maatregel	We ontwikkelen een coherent voedselbeleid dat rekening houdt met ecologische, economische, sociale en gezondheidsaspecten en gericht is op een verduurzaming van ons voedingspatroon. Er worden ook sensibiliserende initiatieven genomen die inzetten op duurzame voedingspatronen, dit op basis van de voedingsdriehoek. Een oordeelkundige consumptie van lokaal geproduceerde producten wordt daarbij vooropgesteld.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>In 2020 is de opstart van het voedselbeleid voorbereid. De minister heeft in oktober haar ambitie om een voedselstrategie te ontwikkelen aangekondigd. Er is daarbij een kader met 4 pijlers vooropgesteld. Het Netwerk Voedselbeleid werkt binnen de VO aan beleidsdomeinoverschrijdende werven, dit zijn samenwerkingen rond specifieke topics.</p> <p>In 2021 heeft de minister het traject naar de 4 pijlers voorgesteld. Verder werd de Voedseltop in 2022 voorbereid.</p>
Beschrijving realisaties in 2021	<p>In januari 2021 heeft de minister het traject naar de 4 strategische doelstellingen voorgesteld (elementen: voedselcoalitie, voedselveranderaars, vlaggenscheppen, voedselstrategie zelf en voedseltop in 2022).</p> <p>Volgende zaken werden uitgewerkt richting de Voedseltop in 2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een voedselcoalitie zit in de cockpit van het traject. • Om een voedselverhaal te maken dat langetermijneffecten kan hebben is samenwerking met partners cruciaal, via een groep van een twintigtal partners (sector, visiedenkers, culinaire wereld, wetenschap, ...). • Geëngageerde voedselveranderaars gaan mee op pad. Een voedselveranderaar is iemand die de handen uit de mouwen wil steken om een voedseluitdaging aan te pakken. Je kan uit verschillende hoeken komen: vernieuwers, ondernemers, onderzoekers, studenten, vertegenwoordigers van middenveldorganisaties, geëngageerde

	<p>burgers, ... In het voorjaar van 2021 werd er een oproep gelanceerd om voorstellen rond voedseluitdagingen aan te pakken.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samen staan we sterker: beloftevolle voorstellen werden door voedselveranderaars uitgewerkt tot vlaggenschepen. Deze projectvoorstellen werden beoordeeld (en eventueel gekoppeld aan andere ideeën) door de voedselcoalitie. De meest beloftevolle ideeën kunnen dan via projecten verder uitgewerkt worden, met steun van de experts uit de voedselcoalitie en een begeleider. Deze projecten werden zo de vlaggenschepen van de voedselstrategie. • Werken aan de toekomst met een uitgekende voedselstrategie. Terwijl de voedselveranderaars aan de slag zijn in de projecten, schrijft de voedselcoalitie de voedselstrategie uit. Een visie en acties worden samengebracht. Binnen de Vlaamse overheid wordt afgestemd via het Netwerk Voedselbeleid.
<p>Vooruitblik realisaties in 2022</p>	<p>Op 29 november 2022 vindt de Voedseltop plaats. In de aanloop daarnaartoe werden volgende zaken opgestart:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oprichting van een voedselcoalitie, met vertegenwoordigers uit de agrovoedingsketen, onderzoek en beleid. Deze kwam in februari 2022 voor het eerst fysiek samen voor een workshop over de opmaak van een Vlaamse voedselstrategie. - Opmaak van een Vlaamse voedselstrategie: er werd een basistekst geschreven door het Departement Landbouw en Visserij en de schrijfgroep van de voedselcoalitie. De strategische doelstellingen werden verfijnd naar 21 strategische doelstellingen, onder vier pijlers: <ul style="list-style-type: none"> o Pijler 1: gezonde en duurzame voedingspatronen voor iedereen o Pijler 2: voedselsysteem binnen ecologische grenzen o Pijler 3: Voluit voor een veerkrachtige voedsleconomie o Pijler 4: Voedsel verbindt boer en burger <p>In de loop van 2022 vinden er exploratiewerkshops plaats om werkpaden te identificeren die gevolgd moeten worden om de doelstellingen te behalen. Dat gebeurt bij de verschillende schakels van de keten, de diverse beleidsniveaus en -domeinen, wetenschap, samenleving en rond het internationale verhaal. Na de exploratie volgt de consolidatiefase: alles wordt bijeengebracht tot 1 roadmap met per SD een reeks werkpaden. Daarna mikken we op enkele deals om rond te werken. Het resultaat wordt voorgesteld op de Voedseltop.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Traject met voedselveranderaars: er werd eind 2021 een brede oproep gelanceerd waarbij “voedselveranderaars” een idee konden indienen. Er werden uit de 79 voorstellen 12 ideeën geselecteerd om verder uitgewerkt te worden tot voldragen projecten in 9

	<p>voedselafels. Vijf voedselafels die al een concreet idee hebben ontvangen een subsidie om in de loop van 2022 het idee verder uit te werken.</p> <p>- Voedselwerven: de bestaande lopen verder en er werd één nieuwe werf opgestart (=strategisch plan biologische landbouw).</p>
--	--

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	247.745
Duiding VAK 2021	<p>Subsidies voor voedselafels: 247.745 euro aangerekend op begrotingsartikel KB0-1KDB2BB-WT (KD022) van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2021.</p> <ul style="list-style-type: none"> · 49.750 euro (U Gent) · 50.000 euro (Katholieke Hogeschool Vives Zuid) · 48.000 euro (Praktijkpunt Landbouw Vlaams-Brabant) · 49.995 euro (Food Forest Institute) · 50.000 euro (Enchanté vzw)

[329] Eiwittransitie	
Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: 3.6.5.2.2
Bevoegde minister: Brouns	Trekkende entiteit: dLV;
Beschrijving maatregel	<p>De eiwitstrategie wil tegen 2030 een duurzamere, diverse en toekomstgerichte eiwitvoorziening realiseren en bijdragen tot een grotere Europese zelfvoorziening in eiwitten. De uitwerking van de eiwitstrategie past binnen de Vlaamse voedselstrategie, waarmee de minister van Landbouw, samen met heel wat partners, het voedselsysteem de komende jaren veerkrachtiger en innovatiever wil maken en wil klaarstomen voor de toekomst. De strategie kadert ook in het relanceplan waarmee de Vlaamse regering de welvaart en het welzijn van de Vlamingen wil versterken. Investerings in de eiwitstrategie dragen bij tot het economische herstel en de ontwikkeling van nieuwe mogelijkheden voor alle schakels in de agrovoedingsketen.</p>

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>In 2020 werden binnen Departement Landbouw & Visserij (LV) ontwerpacties uitgewerkt die door het departement LV zullen getrokken worden. Nadien is er met een groep van externe kernpartners een eiwitstrategie uitgewerkt. In 2021 werd de nota eiwitstrategie afgeklopt door de kernpartners en publiek bekend gemaakt door minister Crevits. De betrokken partners zijn in alfabetische volgorde: Agentschap Zorg en Gezondheid, Agrolink, Algemeen Boerensyndicaat (ABS), Belgian Feed Association (BFA), Bioforum, Boerenbond, Bond Beter Leefmilieu, Comeos, Departement Economie, Wetenschap en Innovatie, Departement Landbouw en Visserij, Departement Omgeving, Fevia, Flanders' Food, Groene Kring, Innovatiesteunpunt, Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO), Unie Belgische Catering (UBC), Vlaams Agentschap Innoveren & Ondernemen (VLAIO), Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) en Vlaams Instituut Gezond Leven.</p> <p>In dit kader werden bestaande acties geïnventariseerd en via werkgroepen nagedacht over nieuwe acties. Via een projectoproep konden we 19 projecten die bijdragen aan het realiseren van de eiwitstrategie subsidiëren voor een bedrag van totaal 3.5 miljoen euro. De geselecteerde projecten zijn terug te vinden onder: Projecten realisatie eiwitstrategie Departement Landbouw & Visserij (vlaanderen.be)</p>

<p>Beschrijving realisaties in 2021</p>	<p>In 2021 werd de eiwitstrategie afgeklopt door de kernpartners en publiek bekend gemaakt door minister Crevits. In dit kader werden 46 reeds geïnitieerde acties geïnventariseerd bij de diverse partners evenals 48 onderzoeksprojecten die lopen of gepland zijn om te starten.</p> <p>De voorbereiding van nieuwe acties gebeurt in ploegen (thematische werkgroepen) rond de thema's: teelt plantaardige eiwitbronnen, emissies veehouderij, nieuwe eiwitten - knelpunten, consumptie plantaardige eiwitbronnen, verdienmodel veehouderij, insecten, opbouw eiwitketen, lokaal veevoeder en valorisatie nevenstromen.</p> <p>In het kader van het relanceplan werd een projectoproep realisatie eiwitstrategie gelanceerd. Begin maart 2022 werden de geselecteerde projecten bekend gemaakt.</p>
<p>Vooruitblik realisaties in 2022</p>	<p>In het kader van het relanceplan werd een projectoproep realisatie eiwitstrategie gelanceerd. Begin maart 2022 werden de geselecteerde projecten bekend gemaakt. Deze 19 projecten krijgen in totaal een budget van 3.504.699,13 euro. De projecten lopen maximum twee jaar en zijn ten laatste op 30 juni 2024 afgerond. Meer info op Projectenrelance 2021.</p> <p>8 projecten zorgen voor een diverser aanbod door nieuwe eiwitten zoals insecten (bijvoorbeeld de zwarte soldatenvlieg), micro-algen, microbiële en eiwitten uit schimmels te integreren in voeding voor dier en mens. Bij verschillende van deze projecten krijgen ook reststromen zoals aardappelschillen en prei loof een tweede leven. Deze projecten dragen met andere woorden niet alleen bij aan de diversifiëring van het eiwitaanbod, maar ook aan de circulaire economie.</p> <p>Door ketenontwikkeling, praktijkonderzoek en advies rond gras(klaver), luzerne en veldbonen dragen 3 projecten bij aan de doelstelling 'duurzame diervoeders' en dringen zo het gebruik van ingevoerde soja en gewasbeschermingsmiddelen terug in de varkens-, pluimvee- en rundveehouderij.</p> <p>8 projecten spelen tenslotte in op de verbreding en verduurzaming van het eiwitaanbod voor de consument: door nieuwe samenwerkingsverbanden, sensibilisering en/of praktijkonderzoek worden producent, consument en de schakels hiertussen gestimuleerd om meer plantaardige eiwitgewassen en/of –producten te produceren, verwerken, verkopen en consumeren. De eiwitten die in deze projecten aan bod komen zijn lokale soja, noten en peulvruchten zoals rode bonen, gele erwten en kikkererwten.</p> <p>Medio 2022 zal ook het actieprogramma van de eiwitstrategie gelanceerd worden met daarin een overzicht van de bestaande acties, nieuwe acties van de ploegen en de geselecteerde eiwitprojecten.</p>

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	3.504.699
Duiding VAK 2021	<p>De 19 projecten van de projectoproep krijgen in totaal een budget van 3.504.699,13 euro (vastgelegd in 2021). De projecten lopen maximum twee jaar en zijn ten laatste op 30 juni 2024 afgerond.</p> <p>10 miljoen euro voor praktijkonderzoek rond (nieuwe) eiwitteelten, teeltbegeleiding, stimuleren van boeren, sensibiliseren van consumenten, en dit gespreid over verschillende jaren (tot 2030) en subsidieprogramma's.</p>

[330] Minder voedselverliezen van producent tot en met consument	
Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: 3.6.5.2.3
Bevoegde minister: Brouns;Demir	Trekkende entiteit: dLV;OVAM;
Beschrijving maatregel	<p>De ketenroadmap Voedselverlies, die loopt van 2015 tot 2020 en de ambitie heeft de voedselverliezen in Vlaanderen met 15% te verminderen. Een goede mix van sensibilisering en gedragsverandering, technologische en sociale innovatie en het opzetten van nieuwe businessmodellen zijn hiervoor noodzakelijk.</p> <p>Om voedselverliezen te voorkomen, worden volgende actieprogramma's opgezet: meer samenwerkingsprojecten tussen de actoren binnen een productketen, sectorspecifieke programma's voor bedrijven om voedselverlies in te perken, vanuit de keten voedselverlies terugdringen bij de consument, sociaal circulair ondernemen opschalen (bv. voedselbanken en regionale distributieplatformen, opstarten van voedselhubs), start-ups rond voedselverlies ondersteunen, lokale besturen ondersteunen in hun lokale regierol rond het voorkomen van voedselverlies en thuiskringlopen stimuleren.</p>
Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>In 2021 werd een gedragen kader voor de reductie van het aandeel bioafval in het huisvuil en vergelijkbaar bedrijfsafval dat samen met het huishoudelijk afval wordt ingezameld, uitgewerkt o.m. op basis van een kosten-baten analyse.</p> <p>Preventie van voedselverliezen en sensibilisering van de consument is een actie uit het C-MARTLIFE project i.s.m. VLACO, VVSG, IMOG, Mirom, DOMG en lokale netwerken voedselverlies. Het preventieplan voedselverlies en biomassa(rest)stromen werd in 2021 goedgekeurd door de Vlaamse Regering.</p> <p>Voor de productiezijde: zie maatregel 128.</p>
Beschrijving realisaties in 2021	<p>In 2021 werd een gedragen kader voor de reductie van het aandeel bioafval in het huisvuil en vergelijkbaar bedrijfsafval dat samen met het huishoudelijk afval wordt ingezameld, uitgewerkt o.m. op basis van een kosten-baten analyse.</p> <p>Preventie van voedselverliezen en sensibilisering van de consument is een actie uit het C-MARTLIFE project i.s.m. VLACO, VVSG, IMOG, Mirom,</p>

	<p>DOMG en lokale netwerken voedselverlies. Het actieplan voedselverlies en biomassa(rest)stromen circulair werd in 2021 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. De hele keten streeft ernaar om 30% van de voedselverliezen te voorkomen, herverwerken als voedsel of hoogwaardiger valoriseren ten opzichte van 2015. Schenking van voedseloverschotten via de voedselbank, sociale organisaties, ... blijft belangrijk, maar er komen ook preventie- en valorisatie-acties in de ganse voedselketen (van producent tot en met consument). De organische fractie in het restafval van bedrijven en huishoudens moet verminderen en er zal nog meer selectief ingezameld worden. Zo moet de selectieve inzameling van organisch afval ten laatste in 2023 veralgemeend zijn.</p> <p>Voor de productiezijde zie maatregel 128.</p>
Vooruitblik realisaties in 2022	<ul style="list-style-type: none"> - Lokaal Materialenplan (nieuw uitvoeringsplan huishoudelijk afval en vergelijkbaar bedrijfsafval) verwacht in 2022 met beleidskeuzes rond verplichte selectieve inzameling bio-afval tegen 1 januari 2024 zoals ingeschreven in de kaderrichtlijn afval. - Uitvoering en opvolging van acties rond voedselverlies in het actieplan voedselverlies en biomassa(rest)stromen circulair 2021-2025.

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	100.000
Duiding VAK 2021	onderzoeksbudget: kosten-baten analyse inzameling bio-afval huishoudens

[331] Distributieplatformen voor voedseloverschotten en voedselhubs uitbouwen als middel in de strijd tegen voedselverlies

Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: 3.6.5.2.4
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: OVAM;
Beschrijving maatregel	<p>De ketenroadmap Voedselverlies, die loopt van 2015 tot 2020 en de ambitie heeft de voedselverliezen in Vlaanderen met 15% te verminderen.</p> <p>We stimuleren de uitbouw van een netwerk van distributieplatformen en voedselhubs.</p>

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>Het aantal sociale distributieplatformen is in 2021 uitgebreid tot 11, waarbij ongeveer de helft van Vlaanderen wordt bestreken. Het is de bedoeling om geheel Vlaanderen te bestrijken zodat in het gehele gebied voedseloverschotten worden opgehaald en verdeeld aan sociale organisaties die het op hun beurt aan mensen in armoede verdelen. In 2021 is duidelijk geworden dat het departement WVG de sociale distributieplatformen voor 4 jaren zal ondersteunen (tot eind 2025), voor verdere uitbreiding en uitwerking als (onderdeel) van een voedselhub.</p>
Beschrijving realisaties in 2021	<ul style="list-style-type: none">• 11 distributieplatformen hebben 2480 ton voedseloverschotten verzameld van 193 schenkers (vooral retailers en groenteveilingen)• 11 distributieplatformen hebben deze verdeeld aan 344 sociale organisaties. 88 hiervan verwerken de overschotten tot maaltijden.• tot nu toe werden er 69 werkplaatsen voor leerwerknemers gecreëerd. In 2021 waren er in totaal 103 mensen aan het werk in sociale tewerkstelling (art. 60§7, LDE, arbeidszorg)• Intussen blijven de meeste sociale restaurants gebruik maken van voedseloverschotten voor hun maaltijden, een aantal werken samen met de distributieplatformen, een aantal gaan zelf overschotten ophalen.

<p>Vooruitblik realisaties in 2022</p>	<p>In 2022 wil men van 11 distributieplatformen naar 13 distributieplatformen gaan.</p> <p>Daarnaast wil men het gebied waarin men actief is voor een aantal bestaande distributieplatformen ook uitbreiden zodat een groter gebied in Vlaanderen gedekt wordt.</p> <p>Verder zal men in 2022 onderzoeken hoe distributieplatformen deel kunnen uitmaken van een voedselhub waar er ook verwerking van de voedseloverschotten gebeurt. Naast onderzoek zullen er ook pilootprojecten hierover worden uitgevoerd.</p>
--	--

<p>Status</p>	
<p>Status maatregel in 2021</p>	<p>op schema</p>
<p>Duiding status maatregel in 2021</p>	

<p>Financieel</p>	
<p>VAK € in 2021</p>	<p>0</p>
<p>Duiding VAK 2021</p>	<p>Er zijn geen middelen voorzien voor deze maatregel. De betrokken actoren gaan zelf op zoek naar middelen bij lokale overheden, projectgelden, regionale overheden.</p> <p>Departement WVG geeft ingestemd voor een financiering van 4 jaar, met een start eind 2021.</p>

[Geen specifieke nummering] Werk maken van een klimaatvriendelijke Vlaamse overheid (coördinatie)

Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: /
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: dOMG;
Beschrijving maatregel	<p>De Vlaamse Overheid heeft een voorbeeldrol t.a.v. de Vlaamse samenleving. Via een aantal maatregelen (vastgoedstrategieën, actieplan mobiliteit en renovatie gebouwenpatrimonium, ontzorging entiteiten door centralisatie beheer vloot en patrimonium,...) worden 75 entiteiten van de VO ondersteund om het energie- en brandstofverbruik en bijhorende CO₂-emissies van hun interne bedrijfsvoering drastisch te verminderen. Tegelijk wordt ingezet op klimaatvriendelijke en circulaire overheidsopdrachten om de milieu-impact van het aankoopbeleid te verminderen.</p>

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>De CO₂-emissies t.g.v. het energieverbruik in gebouwen en technische infrastructuur van de centrale Vlaamse overheid daalden tegen eind 2020 met 23,7% t.o.v. het referentiejaar 2015 (of 2005 voor zeven entiteiten). Dit betekent in absolute termen een reductie van 11 604 ton CO₂. Het primair energieverbruik in gebouwen en technische infrastructuur daalde in dezelfde periode met 209 GWh hetgeen een daling inhoudt van 20,6%. De CO₂-emissies door brandstofverbruik in dienstvoertuigen daalden tegen eind 2020 met 22,2% (t.o.v. het referentiejaar 2015 (of 2005 voor 1 entiteit) hetgeen een daling inhoudt van 2766 ton CO₂. De verbruikscijfers van 2021 zijn op dit moment nog niet beschikbaar en zullen weergegeven worden bij de rapportage in 2023.</p>
Beschrijving realisaties in 2021	<p>Om onze voorbeeldfunctie van klimaatvriendelijke Vlaamse overheid waar te maken werden de doelstellingen van het interne klimaatplan van de Vlaamse overheid aangescherpt en de scope uitgebreid. Deze bijsturing van het klimaatplan uit 2016 werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 16/07/2021. De doelstelling van energiebesparing voor de gebouwen en technische infrastructuur werd opgetrokken van -27% naar -32,5% tegen 2030 t.o.v. 2015 (of t.o.v. 2005 voor zeven entiteiten). Voor het luik mobiliteit werd de scope uitgebreid van de emissies t.g.v. het brandstofverbruik van de eigen dienstwagens naar de</p>

	<p>emissies t.g.v. het brandstofverbruik van alle dienstverplaatsingen over land (met uitzondering van deelvoertuigen).</p> <p>Daaraan gekoppeld werden ook actieplannen energie-efficiëntie en mobiliteit uitgewerkt en door de Vlaamse Regering goedgekeurd om de komende jaren deze doelen te kunnen realiseren.</p> <p>Op 05/11/2021 besliste de VR in haar visienota 'Bijkomende maatregelen Klimaat' tot een bijkomende aanscherping van de doelstellingen van het interne klimaatplan.</p>
Vooruitblik realisaties in 2022	<p>In 2022 zullen een heel deel van de maatregelen uit het interne klimaatplan VO worden uitgerold. Dit wordt verder toegelicht bij de rapportering over maatregel 332-336. Op basis van haar visienota van 05/11/2021 besliste de Vlaamse Regering op 15/07/2022 om de doelen van het intern Klimaatplan VO te verhogen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Optrekken van de doelstelling voor primaire energiebesparing van 32,5% naar 35% tegen 2030; - Aanscherpen van de CO2-reductiedoelstelling van min 40% naar - 55% tegen 2030.

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	

[332] Opmaak van lange termijn vastgoedstrategieën richting CO2 neutraliteit	
Algemeen Transversaal	topic: VEKP Titel: 3.6.6.3.1
Bevoegde Jambon	minister: Trekken de entiteit: HFB;
Beschrijving maatregel	Via SURE2050 zal Het Facilitair Bedrijf in samenwerking met het Vlaams Energiebedrijf de deelnemende entiteiten ondersteunen bij de opmaak van langetermijnvastgoedstrategieën.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	Vijftien Vlaamse overheidsorganisaties met inbegrip van het Facilitair Bedrijf maken gebruik van het door Europa gefinancierd SURE2050 opleidings- en coachingprogramma voor de opmaak van een strategisch vastgoedplan. Bijkomend nemen twee entiteiten deel als koepelorganisatie voor kennisdeling met hun 'leden'. In totaal vertegenwoordigen de vijftien Vlaamse entiteiten meer dan 95% van het gebouwenpatrimonium binnen het VEKP toepassingsgebied. De opmaak het strategisch vastgoedplan maakt onderdeel uit van het proces om een efficiënt, toekomstbestendig en op termijn koolstofneutraal overheidsvastgoed te realiseren en om het beheer ervan verder te professionaliseren. De ondersteuning in het kader van SURE2050 aan Vlaamse entiteiten gebeurt door het Agentschap Facilitair Bedrijf en het Vlaams Energiebedrijf. Een eerste groep van zeven overheidsorganisaties traden toe tot SURE2050 in 2019 - 2020 en een tweede groep van bijkomend tien entiteiten in 2021. In totaal werden 19 opleidingssessies georganiseerd waarvan de opnames en presentaties beschikbaar zijn op het SURE2050 leerplatform. Templates, tools en individuele coaching zijn beschikbaar voor deelnemers voor de opmaak van hun strategisch vastgoedplan. Daarnaast is er de mogelijkheid om gebruik van te maken van de dienstverlening door een ingenieurskantoor in het kader van het raamcontract 'consultancy met betrekking tot o.a. technisch onderhoud, bouwkundige en/of technische conditiebepaling en energieaudits' en van de reguliere dienstverlening van het Agentschap Facilitair Bedrijf en van het Vlaams Energiebedrijf aan Vlaamse entiteiten.
Beschrijving realisaties in 2021	<ul style="list-style-type: none"> - Zeven opleidingssessies voor specifiek de Vlaamse entiteiten, en individuele coaching aan 6 entiteiten, - In totaal zijn er 12 entiteiten in 2021 actief met de (verdere) uitwerking van hun respectievelijke Strategisch Vastgoedplan,

	<ul style="list-style-type: none"> - Gezamenlijk initiatief van het Agentschap Facilitair Bedrijf en het Vlaams Energiebedrijf voor een bijkomend raamcontract voor ondersteuning bij de opmaak van een strategisch vastgoedplan, - Het Agentschap Facilitair Bedrijf voltooide en publiceerde als eerste een strategisch vastgoedplan.
Vooruitblik realisaties in 2022	<ul style="list-style-type: none"> - Verderzetting van de ondersteuning van Vlaamse entiteiten met gemeenschappelijke sessies en twee workshops, - Verderzetting en uitbreiding van de individuele coaching tot meerdere entiteiten die hier gebruik van willen maken, - Het bijkomend raamcontract voor de ondersteuning bij de opmaak van een strategisch vastgoedplan wordt beschikbaar, - 12 entiteiten zullen naar verwachting in 2022 hun strategisch vastgoedplan goedgekeurd hebben, - De 3 entiteiten die pas in 2023 hun strategisch vastgoedplan klaar zullen hebben zijn in 2022 gestart met het proces om dit op te maken.

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	Het Europees gesubsidieerd SURE2050 programma loopt van mei 2019 tot en met oktober 2022. Opleidingen en coaching van de deelnemers loopt volgens de planning.

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	De gesubsidieerde uitgaven (voornamelijk loonkosten) van het Agentschap Facilitair Bedrijf voor SURE2050 bedroeg 36.910 € in 2021. Informatie over uitgevoerde en geplande investeringen in energie-efficiëntie en lokale hernieuwbare energie van de aan SURE2050 deelnemende Vlaamse entiteiten zal in de loop van 2022 beschikbaar zijn.

[333] Actieplan renovatie gebouwenpatrimonium	
Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: 3.6.6.3.2
Bevoegde minister: Jambon;Demir	Trekkende entiteit: HFB;VEB;
Beschrijving maatregel	<p>HFB: Het Facilitair Bedrijf draagt zijn steentje bij aan de voorbeeldfunctie van de Vlaamse overheid ten aanzien van het klimaat via zijn gebouwenpatrimonium. Het Facilitair Bedrijf heeft verscheidene programma's lopen.</p> <p>VEB: De doelstelling van het actieplan Energie-efficiëntie is om tegen 2030 de CO2-uitstoot van entiteiten van de Vlaamse overheid met 55% te doen dalen. Daarnaast wordt ook een daling in het primair energiegebruik met 35% vooropgesteld. Hiervoor kunnen entiteiten regelmatig intekenen op calls van het Vlaams Energiebedrijf voor energie-efficiëntieprojecten. Daarnaast kunnen entiteiten ook gebruik maken van het reguliere ontzorgingsaanbod van het VEB. Hieronder vallen bijvoorbeeld potentieelscans, begeleiding bij isolatie, relighting en stookplaatsrenovaties.</p> <p>Deze doelstellingen worden in 2021 een eerste keer aangescherpt, en in 2022 opnieuw o.b.v. de Visienota 'Bijkomende maatregelen Klimaat', zie maatregel 398.</p>

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>HFB;</p> <p>- Het Facilitair Bedrijf draagt zijn steentje bij aan de voorbeeldfunctie van de Vlaamse overheid ten aanzien van het klimaat via zijn gebouwenpatrimonium. Het Facilitair Bedrijf heeft verscheidene programma's lopen, zoals de ISO 50001-norm of Actieplan Gebouwen (zie beleidslijn 114). Volgens het rapport "verbruiksjaar 2020; actiejaar 2021" van het intern Klimaat Vo (gecoördineerd door dOMG) bedroeg de percentuele daling op vlak van primaire energie van Het Facilitair Bedrijf 48,4%. Op vlak van CO2-reductie bedroeg de procentuele daling van Het Facilitair Bedrijf 39,83%.</p> <p>Voor de verwezenlijkingen uit het Actieplan Gebouwen, kan de beleidslijn 114 geraadpleegd worden.</p> <p>VEB: Het interne Klimaatplan Vlaamse Overheid werd een eerste keer aangescherpt op 16/07/2021 (VR 2021 1607 DOC.0939/1BIS).</p>

<p>Beschrijving realisaties in 2021</p>	<p>HFB:</p> <ul style="list-style-type: none"> - In 2021 werden voorbereidende stappen gezet om Elisestudies te kunnen opstarten om zo gebouwen uit het gebouwenpatrimonium van Het Facilitair Bedrijf te kunnen screenen. Hierin zitten onder meer gebouwen uit de inkanteling, waarbij we voor energie willen inzetten op laaghangend fruit. - Binnen het programma van de ISO 50001-norm werden verschillende acties in 2021 ondernomen. Een greep uit het aanbod: in Ellips was er een communicatie over slim energiebeheer en een verbod op gebruik van huishoudelijke toestellen. In VAC Brugge was er een cascadereregeling geprogrammeerd in het GBS voor de klimaatkasten van de serverzaal. In VAC Antwerpen was er een frequentiesturing voor de koeltorens, vervangen van de sproeikoppen (voor een betere verneveling van water) en de aanpassing van het free coolingsysteem. In VAC Gent was er de energieaudit Optiwatt en een parameterlijst sturing installaties via GBS. in VAC Hasselt is de WKK in gebruik genomen. In VAC Leuven is de vrijgave buitentemperatuur aangepast, zodat de koelmachine minder snel moet worden aangesproken. Verder vond een relightning en aanwezigheidsdetectie plaats in de fietsenstalling. Op het Martelaarsplein is het aansturen van verwarming gewijzigd, zodat er nachtverlaging is. In Herman Teirlinck is de maximale temperatuur in de datalokalen opgetrokken, kwam er kloksturing op de retourpomp van sanitair warm water, is het stand-by-verbruik van de warmtepompen verlaagd in de zomermaanden en kwam er een retrofit van de bestaande armaturen naar LED-platines voor de verdiepingen -1 en -2. In Ferraris kwam er een nieuwe programmatie voor de voorkeursregeling van keukenboilers en bijbehorende kloksturing. De koeltorens werden uit dienst genomen met de vervanging door luchtgekoelde compressoren met verbeterd rendement. In Conscience was er de setpunt RV stoombevochtiging van 45% naar 40%. en werden de platte daken vernieuwd als gevolg van waterinsijpeling met betere en dikkere isolatie. <p>Voor de verwezenlijkingen uit het Actieplan Gebouwen, kan de beleidslijn 114 geraadpleegd worden.</p> <p>VEB: in 2021 werd voor 3 848 000 EUR aan middelen toegekend in VAK en 3 444 000 EUR in VEK vanuit het EE-actieplan. 70 ontvankelijke projecten werden ingediend, 53 werden positief beoordeeld, dit zijn projecten gelinkt aan 6 publieke entiteiten van de Vlaamse Overheid. De actieplan EE-aanvragen van 2021 zorgden voor een primaire energiebesparing van 90.853,61 MWh en een CO2 besparing van 2.173,77 ton CO2.</p>
<p>Vooruitblik realisaties in 2022</p>	<p>HFB:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De Elisestudies lopen dit jaar verder.

	<p>- Binnen het ISO 50001 zal het Facilitair Bedrijf gehercertificeerd worden, waarbij verdere acties gepland zijn.</p> <p>- Ook het Actieplan Gebouwen (zie beleidslijn 114) loopt verder.</p> <p>VEB: EE-actieplan voor 2022 werd opgestart in maart 2022 en een eerste ronde werd reeds geëvalueerd. In deze eerste ronde werden 36 projecten ingediend. Een tweede rond loopt tot september 2022. De projecten die in aanmerking komen voor het actieplan, moeten ook kaderen in de vastgoedstrategie van de publieke entiteiten.</p> <p>Op 15/07/2022 keurde de Vlaamse Regering een nieuwe bijsturing van het interne Klimaatplan Vlaamse Overheid goed, o.b.v. de Visienota 'Bijkomende maatregelen Klimaat' van 05/11/2021.</p>
--	---

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	<p>Voor Het Facilitair Bedrijf vallen er geen vertragingen te melden. De maatregel is op schema.</p> <p>VEB: maatregel is op schema.</p>

Financieel	
VAK € in 2021	3848000
Duiding VAK 2021	<p>HFB: de energetische ingrepen die in het kader van ISO worden uitgevoerd, worden veelal uitgevoerd via de energiekredieten van Het Facilitair Bedrijf of via lopende onderhoudscontracten. Voor de maatregelen in het kader van Actieplan Gebouwen, die beleidslijn 114.</p> <p>VEB: 3 848 000 EUR aan middelen vanuit het EE-actieplan werd toegekend in VAK aan de entiteiten van de Vlaamse Overheid voor de ingediende investeringsprojecten.</p>

[334] Ontzorging entiteiten door de centralisatie van het beheer van kantoorgebouwen

Algemeen Transversaal	topic:	VEKP Titel: 3.6.6.3.3
Bevoegde Jambon	minister:	Trekkende entiteit: HFB;
Beschrijving maatregel		Met de inkanteling van het vastgoed worden de kantoorgebouwen ondergebracht bij Het Facilitair Bedrijf. De meest prioritaire doelstelling van deze oefening is om de opgelegde klimaatdoelstellingen te behalen. Verder zijn er ook financiële en organisatorische doelstellingen en doelstellingen met betrekking tot kwaliteit.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021		<p>Het masterplan werd goedgekeurd door de Vlaamse regering op 17 juli 2020.</p> <p>De eerste gebouwen werden ingekanteld vanaf 1 januari 2021 (Fase 1: 6 gebouwen van Syntra Vlaanderen en Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin). Voor Syntra Vlaanderen liepen de huurcontracten op 1/01/21 ten einde. De huurcontracten werden niet verlengd. De medewerkers werden in andere, bestaande kantoorgebouwen gehuisvest. DWVG heeft per 1/01/21 specifiek voor de ingekantelde gebouwen haar activiteiten stopgezet. In samenspraak met Het Facilitair Bedrijf worden de kantoorgebouwen op de vastgoedmarkt aangeboden. Kortom, de doelstelling voor fase 1 zal 100% behaald worden.</p> <p>In 2021 werd fase 2 voorbereid. Het betreft hier de inkanteling vastgoed van volgende entiteiten: Agentschap Integratie en Inburgering, OVAM, De Vlaamse Landmaatschappij en Agentschap Innoveren en Ondernemen. Het huurcontract van VLAIO werd niet verlengd en is in mei 2021 verhuisd naar VAC Hasselt. Het huurgebouw van OVAM werd in september 2021 overgenomen door Het Facilitair Bedrijf. Dit met de bedoeling om van het bestaande gebouw een VAC-gebouw te maken (VAC Mechelen). Dit laat Het Facilitair Bedrijf toe om per 1/01/25 heel wat entiteiten in de regio Mechelen hier te gaan huisvesten. De kantoorgebouwen van de entiteiten die naar VAC Mechelen verhuizen in 2025 zullen verkocht worden of de bestaande huurcontracten zullen niet meer verlengd worden. Met AgII is een huisvestingsstrategieplan opgemaakt, waarbij er heel wat efficiëntie-oefeningen kunnen behaald worden. Zoals de verhuis naar bestaande VAC-gebouwen, bestaande</p>
--	--	--

	<p>VDAB-kantoren,... VLM blijft op haar twee huidige locaties aanwezig, in afwachting van verder bilateraal overleg.</p>
<p>Beschrijving realisaties in 2021</p>	<p>De eerste gebouwen werden ingekanteld vanaf 1 januari 2021 (Fase 1: 6 gebouwen van Syntra Vlaanderen en Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin). Voor Syntra Vlaanderen liepen de huurcontracten op 1/01/21 ten einde. De huurcontracten werden niet verlengd. De medewerkers werden in andere, bestaande kantoorgebouwen gehuisvest. DWVG heeft per 1/01/21 specifiek voor de ingekantelde gebouwen haar activiteiten stopgezet. In samenspraak met Het Facilitair Bedrijf worden de kantoorgebouwen op de vastgoedmarkt aangeboden. Kortom, de doelstelling voor fase 1 zal 100% behaald worden.</p> <p>In 2021 werd fase 2 voorbereid. Het betreft hier de inkanteling vastgoed van volgende entiteiten: Agentschap Integratie en Inburgering, OVAM, De Vlaamse Landmaatschappij en Agentschap Innoveren en Ondernemen. Het huurcontract van VLAIO werd niet verlengd en is in mei 2021 verhuisd naar VAC Hasselt. Het huurgebouw van OVAM werd in september 2021 overgenomen door Het Facilitair Bedrijf. Dit met de bedoeling om van het bestaande gebouw een VAC-gebouw te maken (VAC Mechelen). Dit laat Het Facilitair Bedrijf toe om per 1/01/25 heel wat entiteiten in de regio Mechelen hier te gaan huisvesten. De kantoorgebouwen van de entiteiten die naar VAC Mechelen verhuizen in 2025 zullen verkocht worden of de bestaande huurcontracten zullen niet meer verlengd worden. Met AgII is een huisvestingsstrategieplan opgemaakt, waarbij er heel wat efficiëntie-oefeningen kunnen behaald worden. Zoals de verhuis naar bestaande VAC-gebouwen, bestaande VDAB-kantoren,... VLM blijft op haar twee huidige locaties aanwezig, in afwachting van verder bilateraal overleg.</p>
<p>Vooruitblik realisaties in 2022</p>	<p>In 2022 wordt fase 3 voorbereid. Dit zijn volgende entiteiten: Toerisme Vlaanderen, de Vlaamse Onderwijsraad, Flanders Investment & Trade, het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, Agentschap Uitbetaling Groeipakket en Toegankelijk Vlaanderen.</p> <p>De te verwachten realisaties zijn dat de volgende entiteiten in 2024 gehuisvest worden in het nieuwe Belpaire-gebouw in Brussel. Het gaat hier om de VLOR, FIT en VAPH. De huurcontracten van deze drie entiteiten, die gehuisvest zijn in het Zenith-gebouw in Brussel, worden niet meer verlengd. VAPH heeft vandaag ook een kantoorgebouw in Berchem. Het onderzoek is lopende om deze medewerkers al dan niet nog in 2022 te huisvesten in VAC Antwerpen. De eigendom in Berchem zal dan verkocht worden. Voor VUTG zullen de medewerkers van Brussel verhuizen naar het Belpaire-gebouw (2024), de medewerkers van Gent verhuizen naar VAC Gent (2022) en de medewerkers van Brugge verhuizen naar VAC Brugge (deze verhuis heeft al in 2021</p>

	plaatsgevonden). In Antwerpen wordt het leegstaande kantoorgebouw verkocht.
--	---

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	De doelstellingen voor zowel fase 1 (2020) als fase 2 (2021) zitten op schema. Fase 3 wordt intussen voorbereid in 2022.

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	De projectkosten zijn opgevangen binnen de reguliere kredieten van Het Facilitair Bedrijf.

[335] Ontzorging entiteiten door de centralisatie van het beheer van voertuigenvloot

Algemeen Transversaal	topic:	VEKP Titel: 3.6.6.3.3
Bevoegde Jambon	minister:	Trekkende entiteit: HFB;
Beschrijving maatregel		<p>Deze beleidslijn opereert binnen de Omzendbrief betreffende verwerving en vervreemding, gebruik en beheer van dienstvoertuigen. Voor het verwerven van dienstvoertuigen, kan elke entiteit bij Het Facilitair Bedrijf terecht, ongeacht of men klant is van het dienstencentrum of niet. Entiteiten kunnen ook instappen in het centraal beheer van de voertuigenvloot, waardoor Het Facilitair Bedrijf hen kan ondersteunen om zo de meest duurzame mobiliteitsoplossing te zoeken. Door de centralisatie van de voertuigenvloot, kan Het Facilitair Bedrijf verder het poolpotentieel beter inschatten, waardoor het aantal poolvoertuigen herleid kan worden tot het minimum. Het Facilitair Bedrijf houdt voor de entiteiten de vinger aan de pols en implementeert nieuwe mogelijkheden die de markt creëert. Wanneer voertuigen vervreemd moeten worden, doet Het Facilitair Bedrijf dit conform de omzendbrief.</p>

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	Jongerenwelzijn en Departement VWG werden ingekanteld in 2020. Zorg en Gezondheid is ingekanteld in 2021.
Beschrijving realisaties in 2021	Zorg en Gezondheid is ingekanteld in 2021.
Vooruitblik realisaties in 2022	<p>Ten gevolge van COVID-19 hebben bepaalde entiteiten hun prioriteiten moeten bijstellen. Daarom werden een aantal trajecten uitgesteld.</p> <p>Met AMDK werd het project hernomen. Ook voor AWV en VLAIO zullen de trajecten opnieuw opgestart worden. In het najaar van 2022 zullen verkennende gesprekken worden opgestart met ILVO en Sport Vlaanderen.</p>

Status

Status maatregel in 2021	kleine afwijking
Duiding status maatregel in 2021	Ten gevolge van COVID-19 hebben bepaalde entiteiten hun prioriteiten moeten bijstellen. Daarom werden een aantal trajecten uitgesteld. Zoals aangegeven in de vooruitblik van 2022 zijn (of zullen) een aantal projecten opnieuw hernomen (worden). De bedoeling is om de planning in 2022 opnieuw in te lopen.

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	<p>De projectkosten zijn opgevangen binnen de reguliere kredieten van Het Facilitair Bedrijf.</p> <p>Er is verder geen impact op de begroting. Er zal geen budgetoverdracht plaatsvinden, buiten VTE-budget (nog niet gebeurd in 2021). We blijven op het werkingsbudget van de klant werken.</p>

[336] Actieplan mobiliteit	
Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: 3.6.6.3.4
Bevoegde minister: Jambon	Trekkende entiteit: HFB;
Beschrijving maatregel	De Vlaamse overheid voert een actieplan uit rond mobiliteit. Het doel is de CO2-uitstoot door dienstvoertuigen met 55% verminderen. Om dit te bewerkstelligen wordt duurzaam mobiliteitsgedrag gestimuleerd, waardoor minder voor de auto gekozen worden. Verder wordt getracht om zoveel als mogelijk onnodige verplaatsingen te voorkomen, waardoor er minder gereden kilometers zijn. Tot slot wordt het wagenpark vergroend, waardoor er minder CO2 uitgestoten wordt. Concreet omvat het actieplan mobiliteit vijf operationele doelstellingen die elke entiteit moet behalen tegen 2024.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>Het eerste actieplan mobiliteit liep van 1 juli 2016 tot en met 31 december 2020. Het actieplan 2.1 is een vervolg hierop en zal lopen van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2024. Het betreft een verderzetting van de ingeslagen weg en wordt opgemaakt op basis van de verworven ervaring, maar bevat ook een verhoging van de ambities. Het actieplan Mobiliteit 2.1 werd goedgekeurd op 16/07/21 (VR 2021 1607 DOC.0916/1).</p> <p>Tot dusver werd binnen het actieplan Mobiliteit een CO2-reductie gerealiseerd van 22% t.o.v. het referentiejaar, hoewel dit genuanceerd dient te worden o.w.v. de impact van de coronacrisis. Een meer gedetailleerd overzicht van realisaties kan worden teruggevonden in het rapport "Verbruiksjaar 2020, actiejaar 2021" van het intern Klimaatplan Vlaamse overheid, gecoördineerd door departement Omgeving. (https://omgeving.vlaanderen.be/intern-klimaatplan-vlaamse-overheid)</p>
Beschrijving realisaties in 2021	<p>Het actieplan Mobiliteit 2.1 werd goedgekeurd op 16/07/21 (VR 2021 1607 DOC.0916/1).</p> <p>Een meer gedetailleerd overzicht van realisaties kan worden teruggevonden in het rapport "Verbruiksjaar 2020, actiejaar 2021" van het intern Klimaatplan Vlaamse overheid, gecoördineerd door</p>

	departement Omgeving. (https://omgeving.vlaanderen.be/intern-klimaatplan-vlaamse-overheid)
Vooruitblik realisaties in 2022	In 2022 zal de verscherpte doelstelling van 55% CO2-reductie tegen 2030 t.o.v. 2015 verder geconcretiseerd worden en ter goedkeuring voorgelegd worden aan de Vlaamse Regering. Dit gebeurt samen met de bijsturing van het intern Klimaatplan Vlaamse overheid, gecoördineerd door departement Omgeving.

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	Er zijn geen vertragingen te melden binnen het Actieplan Mobiliteit.

Financieel	
VAK € in 2021	470272
Duiding VAK 2021	<p>Per 31 december 2021 had Het Facilitair Bedrijf voor het uitvoeren van deze maatregel reeds 5.407.000 euro ontvangen. Er was voor 4.617.867 euro vastgelegd.</p> <p>Dit is onderverdeeld in drie groepen(vastleggingen t.e.m. 31 december 2021):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Laadinfrastructuur: 2.820.119 euro - Premies zero emissie voertuigen: 525.000 euro - Ondersteuning (mobiliteit) + alternatieve vervoermiddelen: 1.272.748 euro <p>Een meer gedetailleerd overzicht van de financiële gegevens kan worden teruggevonden in het Vlaams Klimaatfonds-rapport "Realisaties tot eind 2021" gecoördineerd door VEKA. (https://energiesparen.be/vlaams-klimaatfonds)</p>

[337] Klimaatvriendelijke overheidsopdrachten

Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: 3.6.6.3.5
Bevoegde minister: Jambon	Trekkende entiteit: HFB;
Beschrijving maatregel	<p>De Vlaamse overheid werkt samen met de andere gewesten aan een project met de implementatie van de CO2-prestatieladder als doel. De clausules en methodiek worden getest in minstens 10 opdrachten voor werken. Na de evaluatie van deze testfase zal de Vlaamse Regering een besluit nemen over de structurele implementatie. Daarnaast zetten de entiteiten van de Vlaamse overheid in op het verduurzamen van hun overheidsopdrachten, waarbij klimaat één van de belangrijkste overwegingen is.</p>

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>Modelclausules voor opname in de pilootopdrachten werden gefinaliseerd. Er werden afspraken gemaakt met een aantal entiteiten om de CO2-prestatieladder in 10 pilootprojecten te testen.</p> <p>In 2021 werden een aantal projecten opgestart:</p> <ul style="list-style-type: none">- Structureel onderhoud Scheldelaan (AWV)- N444 onderhoud Hundelgemsesteenweg (AWV)- Verkeerswisselaar R8/A19 (AWV)- MDK afdeling Kust; "Raamcontract suppleties Vlaamse Kust" (dMOW)- Afdeling Maritieme Toegang; Verlenging van de oeververdediging kust (dMOW)- De Vlaamse Waterweg: Herbouw brug Bissegem-Marke over de Leie (dMOW)- Renovatie gebouwen Martelarenplein (Het Facilitair Bedrijf)- Meerdere opdrachten voor grondsaneringswerken bij OVAM <p>Het Facilitair Bedrijf biedt heel wat klimaatvriendelijke raamovereenkomsten aan (opname van eisen en criteria in verband met</p>
--	--

	energieverbruik, CO2-uitstoot, beperking van transportafstanden, geclusterde beleving, ...).
Beschrijving realisaties in 2021	<p>In 2021 werden een aantal projecten opgestart:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Structureel onderhoud Scheldelaan (AWV) - N444 onderhoud Hundelgemsesteenweg (AWV) - Verkeerswisselaar R8/A19 (AWV) - MDK afdeling Kust; “Raamcontract suppleties Vlaamse Kust” (dMOW) - Afdeling Maritieme Toegang; Verlenging van de oeververdediging kust (dMOW) - De Vlaamse Waterweg: Herbouw brug Bissegem-Marke over de Leie (dMOW) - Renovatie gebouwen Martelarenplein (Het Facilitair Bedrijf) - Meerdere opdrachten voor grondsaneringswerken bij OVAM <p>Er worden nog enkele projecten verder uitgewerkt. In de raamovereenkomsten blijft HFB aandacht hebben voor klimaat en duurzaamheidsprincipes.</p>
Vooruitblik realisaties in 2022	<p>Eind februari werd met de projectpartners en facilitator bekeken of een verlenging van pilootfase aangewezen is en welke bijkomende activiteiten en kosten deze verlenging zou teweeg brengen. In de begrotingsaanpassing werd een decretale rechtsgrond opgenomen om de subsidie van de verlenging van de pilootfase mogelijk te maken. De pilootprojecten lopen dus nog verder in 2022 om in 2023 te komen met een syntheserapport.</p>

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	Er zijn binnen de pilootprojecten geen vertragingen te melden.

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	De budgetten voor 2021 werden gefinancierd op het conto van DKBUZA. Voor Het Facilitair Bedrijf waren er in 2021 geen kosten.

[338] Ondersteuning van lokale milieu- en energieplannen

Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: 3.6.7.1.1
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: VEKA;
Beschrijving maatregel	<p>De Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) ontvangt een subsidie voor de coördinatie van een expertisenetwerk lokaal energie- en klimaatbeleid ("Netwerk Klimaat"). Jaarlijks wordt in overleg met stakeholders een werkprogramma vastgelegd ter ondersteuning van het energie- en klimaatbeleid van de Vlaamse steden en gemeenten.</p> <p>Voor heel wat gemeenten vormt het Burgemeesterconvenant het nieuwe kader waarbinnen ze hun lokaal klimaatbeleid uitwerken.</p>

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>Het door de VVSG gecoördineerde expertisenetwerk lokaal energie- en klimaatbeleid ("Netwerk Klimaat") ging van start op 1 september 2020. Het eerste werkprogramma liep van 1 september 2020 t.e.m. 31 december 2021 en werd in samenwerking met de betrokken strategische en operationele partners uitgevoerd. Het werkprogramma 2022 werd voorbereid en vastgelegd.</p> <p>De steden en gemeenten krijgen in het kader van het Burgemeestersconvenant sinds 2012 methodologische ondersteuning bij de opmaak van de lokale klimaatactieplannen (de zogenaamde SECAPS).</p>
Beschrijving realisaties in 2021	<p>Het Netwerk Klimaat heeft het eerste werkprogramma 2020-2021 uitgevoerd. Lokale overheden werden o.a. inzake energiebesparing in het eigen patrimonium en lokale warmtezoning ondersteund, de structurele dialoog tussen het lokale en gewestelijke bestuursniveau werd versterkt en kennisdeling werd gefaciliteerd, o.a. via de oprichting van een praktijkendatabank. De evaluatie van het eerste werkprogramma vindt plaats in 2022.</p> <p>Voor het Burgemeestersconvenant werd de gemeentelijke inventaris voor het jaar 2019 en de gerelateerde open datasets eind juni gepubliceerd op de website van het Burgemeestersconvenant (http://www.burgemeestersconvenant.be/, rubriek CO2-inventarissen).</p>

<p>Vooruitblik realisaties in 2022</p>	<p>Het werkprogramma 2022 van het Netwerk Klimaat wordt uitgevoerd. Het werkprogramma 2021 van het Netwerk Klimaat wordt geëvalueerd.</p> <p>In 2022 werd de inventaristool geactualiseerd met gegevens voor het inventarisjaar 2020 (https://burgemeestersconvenant.be/co2-inventarissen). De Vlaamse Regering keurde de toetreding van Vlaanderen als territoriaal coördinator in het Europees Burgemeestersconvenant (BC) goed door de verbintenisverklaring van de coördinatoren te ondertekenen op 25 februari 2022.</p>
--	--

<p>Status</p>	
<p>Status maatregel in 2021</p>	<p>op schema</p>
<p>Duiding status maatregel in 2021</p>	<p>Het Netwerk Klimaat werd opgericht en het eerste werkprogramma 2020-2021 werd uitgevoerd. De emissie-inventarissen werden opgemaakt en gepubliceerd eind juni 2021.</p>

<p>Financieel</p>	
<p>VAK € in 2021</p>	<p>0</p>
<p>Duiding VAK 2021</p>	<p>Netwerk Klimaat: VAK werd in 2020 vastgelegd voor 4 miljoen euro over 4 jaar, zodat jaarlijks 1 miljoen euro middelen is voorzien.</p> <p>De opmaak van de inventarissen vormt een deeltaak van de referentietask Milieukostenmodel.</p>

[339] Meer praktijkondersteuning aanbieden aan de lokale overheden (kennisdeling)

Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: 3.6.7.1.2
Bevoegde minister: Somers	Trekkende entiteit: ABB;
Beschrijving maatregel	1) De klimaattafels zullen pas doorgaan in 2021 en bijgevolg zal er dan pas rapportering mogelijk zijn. 2) Ook het Netwerk Klimaat zal bijdragen aan de realisatie van deze maatregel (zie maatregel 338)

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	1) Daarnaast wordt ook via de lokale klimaattafels ingezet op kennisdeling bij de lokale besturen. Deze rapportering gebeurt bij maatregel 47. 2) Op 1 september 2020 ging het Netwerk Klimaat van start. Het project loopt tot eind 2024 en hiervoor werd 4 miljoen euro vastgelegd (voor personeelskosten en werkingskosten, inclusief studie-opdrachten). De rapportering hierover gebeurt in maatregel 338.
Beschrijving realisaties in 2021	1) Zie rapportering maatregel 47 (klimaattafels) 2) zie rapportering maatregel 338 (Netwerk Klimaat)
Vooruitblik realisaties in 2022	1) Zie rapportering maatregel 47 (klimaattafels) 2) zie rapportering maatregel 338 (Netwerk Klimaat)

Status

Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	1) Zie rapportering maatregel 47 (klimaattafels)

	2) zie rapportering maatregel 338 (Netwerk Klimaat)
--	---

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	1) Zie rapportering maatregel 47 (klimaattafels) 2) zie rapportering maatregel 338 (Netwerk Klimaat)

[340] Een vernieuwd partnerschap met lokale overheden	
Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: 3.6.7.1.3
Bevoegde minister: Somers	Trekkende entiteit: ABB;
Beschrijving maatregel	<p>1) Afsluiten van Lokaal Energie en Klimaatpact</p> <p>2) We voorzien een enveloppe van 150 mio voor cofinanciering via trekkingsrechten per gemeente (per aantal inwoners) waarbij we elke 2 euro die lokale besturen inzetten voor investeringen in fietsinfrastructuur met 1 euro versterken.</p>

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>1) De onderhandelingen met de lokale overheden omtrent het LEKP werden opgestart in de loop van 2020. De ondersteuning via het Netwerk Klimaat ging van start op 1 september 2020. Het Lokaal Energie- en Klimaatpact en daarmee ook het Besluit van de Vlaamse Regering dat de subsidies toekent voor 2021, werden op 4 juni 2021 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Gelet op de aanscherping van de doelstellingen door de Visienota VEKP Bijkomende Maatregelen in 2022, wordt naar het LEKP van 2021 verwezen als LEKP 1.0.</p> <p>2) Daarnaast voorziet het relanceplan 'Vlaamse Veerkracht' in een projectsubsidie van 150 miljoen euro ter ondersteuning van lokale besturen bij lokale investeringsprojecten rond fietsinfrastructuur (zgn. plan Kopenhagen). 1m nieuw of structureel opgewaardeerd fietspad extra per inwoner vanaf 2021 t.e.m. 2030 is bovendien één van de doelstellingen van het LEKP 1.0 dat in 2021 door 293 gemeenten ondertekend werd.</p>
Beschrijving realisaties in 2021	<p>1) Het Lokaal Energie- en Klimaatpact en daarmee ook het Besluit van de Vlaamse Regering dat de subsidies toekent voor 2021, werden op 4 juni 2021 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Na ondertekening van het LEKP door 293 steden en gemeenten, werden met het MB van 16 december 2021 de definitieve subsidies (in de vorm van trekkingsrechten) vastgelegd. Door de aangescherpte Europese Klimaatambities ('Fit for 55') besliste de Vlaamse regering in november 2021 over een pakket extra maatregelen om de CO2-uitstoot sterker te</p>

	<p>verminderen. Daarbij werd ook de rol van de lokale besturen herbevestigd en nieuwe doelstellingen voorgesteld</p> <p>2) Met het Besluit van de Vlaamse Regering van 26 februari 2021 kende de Vlaamse Regering de projectsubsidie voor investering in fietsinfrastructuur goed. 1m nieuw of structureel opgewaardeerd fietspad extra per inwoner vanaf 2021 t.e.m. 2030 is bovendien één van de doelstellingen van het LEKP 1.0 dat in 2021 door 293 gemeenten ondertekend werd.</p>
Vooruitblik realisaties in 2022	<p>1) Het pact werd afgesloten met daarin de verbintenissen van de lokale besturen en de Vlaamse Regering tot 2030. Daarnaast kunnen de 7 gemeenten die nog niet ondertekend hebben in 2022 ook nog steeds aansluiten. In 2022 zullen ook opnieuw subsidies, in de vorm van trekkingsrechten, toegekend worden aan de lokale besturen die het pact ondertekend hebben. ABB zorgt in 2022 i.s.m. andere VO-instanties voor de opmaak van het pactportaal. Dit portaal geeft een overzicht van de realisaties door de lokale besturen voor de doelstellingen van het LEKP. Daarnaast werd in juli 2022 een tweede Lokaal Energie- en Klimaatpact (LEKP 2.0) gepubliceerd. Dit pact stelt een bijkomende verscherping voor zes doelstellingen voorop, rekening houdend met de vier werven. Lokale besturen kunnen zich, in samenwerking met de Vlaamse overheid, eveneens engageren voor dit LEKP 2.0.</p> <p>2) Uiterlijk op 15 oktober 2022 moeten gemeenten hun project aanmelden. Daarna wordt een kwantitatieve inschatting gemaakt van het totale investeringsbedrag en het aantal kilometer fietspad. Na gunning kunnen de lokale besturen 80% van de subsidie als voorschot ontvangen. Na de oplevering van de werken en het voorleggen van de facturen kan het saldo opgevraagd worden. Het pactportaal zal ook de realisaties in kader van deze maatregel visualiseren.</p>

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	1) Het pact werd afgesloten met daarin de verbintenissen van de lokale besturen en de Vlaamse Regering tot 2030. Daarnaast kunnen de 7 gemeenten die nog niet ondertekend hebben ook nog steeds aansluiten.

	2) De projecten voor het plan Kopenhagen kunnen door de lokale besturen nog aangemeld worden t.e.m. 30 september 2022.
--	--

Financieel	
VAK € in 2021	24977010
Duiding VAK 2021	Dit bedrag is de optelsom van 24.324.010 VAK voor het LEKP 1.0 (dus verspreid over alle opgenomen doelstellingen) en het budget voor één specifieke subsidie in het kader van de fietspaden die al in 2021 vastgelegd werden, meer bepaald voor het project "Ekkergerbrug" in Stad Gent (653.000 €) (beide afkomstig van begrotingsartikel SJ0-1SMC2GA-WT).

[341] Opvolgen van de positie/attitude en gedrag van de burger t.a.v. de klimaattransitie

Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel:
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: dOMG;
Beschrijving maatregel	Om de klimaattransitie te doen slagen is een sterk draagvlak bij de bevolking noodzakelijk. In haar beleid en communicatie wil de Vlaamse overheid meer rekening houden met inzichten uit de gedragswetenschappen. Daartoe zal ze o.a. inzetten op een betere opvolging van de positie/attitude van de burger t.a.v. de klimaattransitie, de ontwikkeling en verspreiding van know-how rond doelgroepgerichte klimaatcommunicatie, en het ondersteunen van maatschappelijke en bestuurlijke actoren bij het versterken van het draagvlak.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>In 2021 werd de opstart van een monitorinstrument voorbereid om het draagvlak bij Vlaamse burgers voor de transitie naar een klimaatneutrale en klimaatrobuuste samenleving in kaart te brengen. Door middel van een periodieke bevraging van Vlaamse burgers heeft deze draagvlakmonitor als doel:</p> <ul style="list-style-type: none">- Het huidige draagvlak bij de Vlaamse bevolking voor de transitie naar een klimaatneutrale en klimaatrobuuste samenleving in kaart te brengen (nulmeting).- Variaties in het draagvlak voor de klimaattransitie binnen de Vlaamse bevolking te detecteren en te begrijpen en beleidsrelevante segmenten binnen de Vlaamse bevolking te identificeren.- Evoluties (tendensen op langere termijn) in dit draagvlak te detecteren en begrijpen.- Inzichten aan te leveren voor doelgroepgerichte beleids- en communicatiestrategieën om het draagvlak voor de klimaattransitie te versterken
Beschrijving realisaties in 2021	In 2021 startten we met de ontwikkeling van een monitor draagvlak bij burger t.a.v. de klimaattransitie. Op basis van uitgebreid vooronderzoek en consultatie van andere entiteiten binnen de Vlaamse overheid werd

	een bestek uitgewerkt. De onderzoeksoopdracht voor de opstart van de monitor werd gegund aan een samenwerking tussen UGent en UA .
Vooruitblik realisaties in 2022	In 2022 krijgt de draagvlakmonitor verder vorm. Finale oplevering van de studie is voorzien in 2023.

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	Het voorbereidende werk loopt zoals gepland.

Financieel	
VAK € in 2021	88.572
Duiding VAK 2021	Budget onderzoek draagvlakmonitor.

[342] Opbouw en verspreiding van de nodige know-how rond doelgroepgerichte klimaatcommunicatie

Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel:
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: dOMG;
Beschrijving maatregel	<p>Om de klimaattransitie te doen slagen is een sterk draagvlak bij de bevolking noodzakelijk. In haar beleid en communicatie wil de Vlaamse overheid meer rekening houden met inzichten uit de gedragswetenschappen. Daartoe zal ze o.a. inzetten op een betere opvolging van de positie/attitude van de burger t.a.v. de klimaattransitie, de ontwikkeling en verspreiding van know-how rond doelgroepgerichte klimaatcommunicatie, en het ondersteunen van maatschappelijke en bestuurlijke actoren bij het versterken van het draagvlak.</p> <p>De uitvoering van communicatiecampagnes staat beschreven bij maatregel 343.</p>

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	In 2021 werden mogelijkheden en noden m.b.t. effectieve klimaatcommunicatie verkend en de belangrijkste actoren errond in kaart gebracht.
Beschrijving realisaties in 2021	In 2021 verkenden we verschillende mogelijke pistes en wonnen strategisch advies in m.b.t. effectieve klimaatcommunicatie i.f.v. burgerbetrokkenheid.
Vooruitblik realisaties in 2022	In de praktijk brengen van de opgebouwde know-how.

Status

Status maatregel in 2021	kleine afwijking
Duiding status maatregel in 2021	We ontwikkelden geen brochure over effectieve klimaatcommunicatie.

Financieel	
VAK € in 2021	16.685
Duiding VAK 2021	Budget voor strategisch advies.

[343] Ondersteunen van maatschappelijke en bestuurlijke actoren

Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: /
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: dOMG;
Beschrijving maatregel	Om de klimaattransitie te doen slagen is een sterk draagvlak bij de bevolking noodzakelijk. In haar beleid en communicatie wil de Vlaamse overheid meer rekening houden met inzichten uit de gedragswetenschappen. Daartoe zal ze o.a. inzetten op een betere opvolging van de positie/attitude van de burger t.a.v. de klimaattransitie, de ontwikkeling en verspreiding van know-how rond doelgroepgerichte klimaatcommunicatie, en het ondersteunen van maatschappelijke en bestuurlijke actoren bij het versterken van het draagvlak.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>De acties die de Vlaamse overheid onderneemt op het vlak van draagvlakversterking nemen de vorm aan van zowel brede communicatiecampagnes en bijhorend onderzoek, als gerichte initiatieven om bepaalde doelgroepen te ondersteunen in deze transitie. Wat dat laatste betreft heeft de Vlaamse Regering in 2021 onder meer de volgende initiatieven genomen:</p> <ul style="list-style-type: none">- De invoering van de retroactieve investeringspremie (RAI) op 07/09/2021 voor eigenaars van zonnepanelen waarvoor de virtuele terugdraaiende teller wegvalt als gevolg van het arrest van het Grondwettelijk Hof van 14/01/2021. Het maatschappelijke draagvlak voor de digitale meter leek immers te zijn ondergraven door dit arrest. De uitrol van de digitale meter werd hiermee ook vertraagd, wat de netbeheerder de kans moet geven om de uitrol kostenefficiënter te laten uitvoeren.- In april 2021 werd de campagne reNUveren gelanceerd. Deze campagne legt de focus op een aantal nieuwe beleidsinitiatieven voor de grondige energetische renovatie van het woningenpark zoals het renteloze renovatiekrediet en de EPC-labelpremie. Doorheen 2021 kende reNUveren drie campagnegolven.- In het najaar van 2021 werd eveneens gestart met een reeks campagnes 'Mee met de stroom' die het draagvlak voor de energietransitie moeten versterken. De focus ligt op het uitleggen van de diverse aspecten van de noodzakelijke
--	--

	<p>energietransitie en de link met de klimaatverandering. De focus ligt op de algemene uitrol de volgende jaren van de digitale meter, het duurzaam verwarmen van onze woningen en het afstappen van fossiele brandstoffen, de elektrificatie van het wagenpark en de geplande invoering van het capaciteitstarief.</p>
Beschrijving realisaties in 2021	Zie 'Beschrijving maatregel t.e.m. 2021.
Vooruitblik realisaties in 2022	<p>In 2022 organiseren we samen met partners twee events rond het versterken van burgerbetrokkenheid bij de klimaattransitie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een lezing door George Marshall in september 2022 - Een inspiratie- en netwerkevent

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	2.328.330
Duiding VAK 2021	<p>Belangrijkste campagnes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Campagne 'reNUveren': 1.118.330 euro - Campagne 'Mee met de stroom': 1.210.000 euro <p>Het bedrag dat in 2021 werd vastgelegd voor de retroactieve investeringspremie (130,6 miljoen euro) werd hier niet in opgenomen.</p>

[344] De aandacht voor en expertise rond klimaateducatie op korte termijn gevoelig doen toenemen

Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel:
Bevoegde minister: Weyts	Trekkende entiteit: dOV;
Beschrijving maatregel	Onder deze maatregel vallen verschillende acties: project Living Labs in het Hoger Onderwijs, een onderzoek naar klimaateducatie in het HO, een overheidsopdracht rond energiebesparing in scholen en energiekoffers voor de provincies.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>De meeste acties lopen nog. De STEM-oproep en de energiekoffers zijn afgesloten.</p> <p>In 2018 werden, in het kader van de overheidsopdracht 'energiebesparing bij scholen' zes pilootprojecten verspreid over de verschillende Vlaamse provincies opgezet. Doelstelling was een hogere energie-efficiëntie in bestaande schoolgebouwen bereiken. De pilootprojecten onderzochten innovatieve methodieken om tot energiebesparingen in schoolgebouwen te komen. De projecten werden zowel op energetisch, financieel en educatief niveau uitgewerkt. De aandacht werd hierbij in het bijzonder gericht op derdepartijfinanciering en het gebruiken van 'quick wins' om minder rendabele investeringen te financieren.</p>
Beschrijving realisaties in 2021	<p>De meeste acties lopen nog.</p> <p>Het onderzoek klimaateducatie in het Hoger onderwijs werd in 2021 afgerond. Het doel van deze opdracht was om via een empirisch onderbouwde kennisbasis alle lesgevers in het Vlaamse HO (= hoger onderwijs) een inspirerend kader over klimaateducatie te bieden van waaruit ze hun eigen praktijken kritisch kunnen beschouwen en versterken. Het eindrapport is hier te vinden https://data-onderwijs.vlaanderen.be/documenten/bestanden/13444.pdf.</p>
Vooruitblik realisaties in 2022	<p>In 2021/2022 werd er een eindrapport van deze projecten uit de overheidsopdracht 'energiebesparing bij scholen' gecompileerd door de KU Leuven en BAST architecten (via een aparte opdracht). Dat</p>

	<p>eindrapport staat hier: https://www.onderwijs.vlaanderen.be/sites/default/files/2022-03/Eindrapport-OO-energiebesparing-20220218.pdf</p> <p>Op 23 maart 2022 vond een webinar plaats om de resultaten toe te lichten en om kennisdeling te doen. https://www.youtube.com/watch?v=tHLLc3FhZCU</p> <p>Nog meer informatie op de website van onderwijs, onder "energiezuinige school" https://onderwijs.vlaanderen.be/fr/node/1263</p> <p>Living Labs in het Hoger Onderwijs; Dit project liep af op 30 april 2022 (na verlenging).</p> <p>Deze projectoproep beoogde de hogeronderwijsinstellingen aan te zetten te werken aan een klimaatvriendelijkere instelling en dit volgens de 'living lab-benadering'. Daarbij wordt de eigen instelling als een levend laboratorium gebruikt. Onderzoekers, docenten, studenten en verantwoordelijken interne bedrijfsvoering en eventueel externe partners streven hierbij klimaatwinst na van de instelling via onderwijs, onderzoek en maatschappelijke dienstverlening.</p>
--	---

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	

[345] Uitwerken klimaateducatie	
Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel:
Bevoegde minister: Weyts	Trekkende entiteit: dOV;
Beschrijving maatregel	Onder deze maatregel vallen verschillende acties: project Living Labs in het Hoger Onderwijs, een onderzoek naar klimaateducatie in het HO, een overheidsopdracht rond energiebesparing in scholen en energiekoffers voor de provincies.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	Zie ook maatregel 344.
Beschrijving realisaties in 2021	<p>Zie ook maatregel 344. Het departement Omgeving heeft daarnaast heel wat programma's en acties op het vlak van klimaateducatie. Veel beleidsvoorbereidend werk gebeurt in samenwerking met het departement Onderwijs en Vorming.</p> <p>1. MOS-aanbod klimaat</p> <p>https://www.mosvlaanderen.be/themas/klimaat</p> <p>2. Recente podcast klimaateducatie https://omgeving.vlaanderen.be/zoek-in-het-aanbod-van-duurzaam-educatiepunt?f%5B0%5D=pas_884%3A892</p> <p>3. algemeen aanbod duurzaam educatiepunt rond klimaat klimaataanbod: https://omgeving.vlaanderen.be/zoek-in-het-aanbod-van-duurzaam-educatiepunt?f%5B0%5D=pas_884%3A892</p> <p>4. Dikketruiendag</p> <p>Dikketruiendag 2022: Pak uit met jullie klimaatactie! - Dikketruiendag 2022: Pak uit met jullie klimaatactie</p>
Vooruitblik realisaties in 2022	zie maatregel 344 voor een volledig overzicht. Een aantal acties worden in 2022 afgerond:

	<p>1. een educatief pakket wordt afgewerkt om met studenten lerarenopleiding rond klimaat te werken (ism AP hogeschool)</p> <p>2. opmaak van een klimaatleidraad voor het onderwijs (uitgevoerd door Arteveldehogeschool)</p>
--	---

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	Niet gefinancierd met middelen van DOV- zie Dep Omgeving

[346] In het Hoger Onderwijs zetten we in op ondersteuning van onderwijsvernieuwing en integratie van klimaat in curricula

Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel:
Bevoegde minister: Weyts	Trekkende entiteit: dOV;
Beschrijving maatregel	Onder deze maatregel vallen verschillende acties: project Living Labs in het Hoger Onderwijs, een onderzoek naar klimaateducatie in het HO, een overheidsopdracht rond energiebesparing in scholen en energiekoffers voor de provincies.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	Zie maatregel 345.
Beschrijving realisaties in 2021	Zie maatregel 345.
Vooruitblik realisaties in 2022	Zie maatregel 345 voor de projecten klimaateducatie in het hoger onderwijs en Living Labs

Status

Status maatregel in 2021	Op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel

VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	

[347] We zorgen voor een goed databeheer en onderbouwing van maatregelen

Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel:
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: VEKA;
Beschrijving maatregel	We zorgen voor een goed databeheer en onderbouwing van maatregelen. We zorgen voor versterkte en wetenschappelijke beleidsonderbouwing.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>Het VEKA is begin 2020 gestart met de bouw van een energiedataplatform dat op automatische wijze zal instaan voor de captatie, verrijking, verwerking en rapportering van energiedata. In 2020 lag het accent op de data van premies, EPB, EPC en energieproductie-installaties (WKK en hernieuwbare energie).</p> <p>In 2021 werd het energiedataplatform verder ontwikkeld. De focus lag op onderzoek naar de technische mogelijkheden om het energiedataplatform GDPR-conform te krijgen, de uitbreiding van de rapportering van energiedata op energiesparen.be (inclusief self-service), de gedeeltelijke implementatie van de datastromen 'installaties' en 'ondernemingen' die van belang zijn voor het Vlaamse Energierapport, de Eurostat-rapporteringen en de databanken 'ondernemingen' en 'niet-residentieel'.</p>
Beschrijving realisaties in 2021	<p>In 2021 werd het energiedataplatform verder ontwikkeld. De databank met installaties (WKK en hernieuwbare energie) werd verder uitgebouwd. De mogelijkheden voor bescherming van persoonsgebonden data werden onderzocht. Er werden meer en uitgebreidere datasets beschikbaar gesteld voor het brede publiek op energiesparen.be.</p>
Vooruitblik realisaties in 2022	<p>In 2022 wordt de installatiedatabank (WKK, hernieuwbare energie, klassieke centrales) gefinaliseerd en worden van daaruit de Vlaamse en Europese rapporteringen opgemaakt. De dataverwerking voor de inschatting van het energiegebruik in de huishoudens en landbouw wordt geautomatiseerd. Datasets op energiesparen.be worden vernieuwd en beperkt uitgebreid. Er wordt gewerkt aan de opbouw van</p>

	een databank met energieverbruiken van ondernemingen uit diverse databronnen.
--	---

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	Planning en realisaties werden bijgestuurd omwille van vertraging te wijten aan kwaliteitsproblemen bij de databronnen en het uitgebreidere juridische en technisch onderzoek naar de bescherming van de persoonsgegevens.

Financieel	
VAK € in 2021	900.000
Duiding VAK 2021	

[348] Versterkte en wetenschappelijke beleidsonderbouwing

Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel:
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: dOMG;
Beschrijving maatregel	We zorgen voor een goed databeheer en onderbouwing van maatregelen. We zorgen voor versterkte en wetenschappelijke beleidsonderbouwing.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>Het door de Vlaamse regering op 17 december 2021 goedgekeurde afsprakenkader heeft de aanpak voor de wetenschappelijke onderbouwing van het VEKP 2021-2030 als volgt vastgelegd:</p> <p><i>"De vraag naar onderbouwing van de maatregelen veronderstelt een structurele aanpak en een voortdurende verbetering en uitbreiding van de modellen waarover de Vlaamse overheid beschikt. De prognoses inzake energiegebruik, hernieuwbare energie en broeikasgasemissies worden door het VEKA gecoördineerd in functie van de Europese richtlijnen inzake opmaak van de nationale energie- en klimaatplannen en inzake de tweejaarlijkse voortgangsrapporteringen. Deze prognoses worden tevens aangewend in het kader van rapporteringen aan UNFCCC en andere internationale instanties (o.a. OESO, IEA). De huidige samenwerking en coördinatie wordt daarbij verdergezet. Hierbij ontwikkelt het VEKA onder andere in samenwerking met dEWI, VMM, dLV, dOMG, ... de sectorale energie- en broeikasgasmodellen (voor de sectoren gebouwen, industrie, transport, hernieuwbare energie, transformatiesector, landbouw) en de overkoepelende energie- en broeikasgasmodellen waarmee de sectorale prognoseberekeningen kunnen worden gecompileerd conform de Europese richtlijnen en sjablonen. In onderling overleg met alle betrokken entiteiten worden afspraken gemaakt over sectorale hypothesen. Waar kosten van maatregelen en de impact ervan op vlak van vermindering van broeikasgassen, bijdrage aan energiebesparingsstreefdoel, en hernieuwbare energieproductie in kaart kunnen worden gebracht, gebeurt dit door de betrokken entiteiten en worden deze aangeleverd bij de monitoring. "</i></p> <p>Het energie- en klimaatdataplatform wordt verder uitgebouwd binnen het VEKA en geleidelijk verder aangevuld met beschikbare energie- en klimaatdata. Dit energie- en klimaatdataplatform moet toelaten om de veelheid aan data m.b.t. gebouwen,</p>
--	---

	<p>installaties en ondernemingen waarover het VEKA beschikt op een snellere en meer geautomatiseerde manier te verwerken en toegankelijker te maken voor interne en externe gebruikers en het brede publiek. Verrijking en combinatie van databronnen zullen meer inzichten opleveren over de bepalende factoren van de evolutie van energiegebruik en - productie in de sectoren en de impact van beleidsmaatregelen.</p> <p>Om tot een beter en transparanter overzicht te komen van het energie- en klimaatgerelateerd onderzoek in het kader van het VEKP dat wordt uitgevoerd of gepland door de verschillende trekkende entiteiten, wordt informatie (met respect voor de vertrouwelijkheid van gegevens) over belangrijke lopende en geplande onderzoeksopdrachten m.b.t. klimaat en energie van de verschillende trekkende entiteiten onderling uitgewisseld tussen Vlaamse administraties, via regelmatige opvraging door VEKA, en volgens de regels van openbaarheid van bestuur publiek beschikbaar gemaakt. Elke entiteit behoudt volledige autonomie om te oordelen over de opportuniteit van het onderzoek. De hierboven beschreven ontwikkeling van overkoepelende en sectorale modellen kan door het VEKA worden aangevuld met onderzoek met een transversaal karakter, ter invulling van de eisen inzake dataonderbouwing zoals vastgelegd in de beleidsnota klimaat 2019-2024 en door huidige en eventuele bijkomende Europese verplichtingen op dat vlak. Dergelijk onderzoek kan onder meer betrekking hebben op het in kaart brengen van de kosten en de impact (broeikasgassen, sociaal, financieel...) van opgelegde doelstellingen en van maatregelen, op het versterken van de coherentie tussen maatregelen met het oog op scenario-analyses en toekomstverkenningen voor de ontwikkeling en operationalisering van de langetermijnvisie. Dit onderzoek moet worden gezien als omkaderend voor de individuele maatregelen en als ondersteunend voor de trekkende entiteiten van deze maatregelen. VEKA stemt dit onderzoek met een transversaal karakter af met de betrokken entiteiten."</p>
<p>Beschrijving realisaties in 2021</p>	<p>Het departement Omgeving maakt jaarlijks zijn onderzoeksprogramma bekend op zijn website. In dit onderzoeksprogramma is telkens een specifiek hoofdstuk opgenomen met de geplande onderzoeksprojecten rond energie en klimaat.</p> <p>Sinds de oprichting begin 2021 is ook VEKA gestart met een interne programmatie van het energie-en klimaatonderzoek. In 2021 werden o.m. volgende onderzoeksprojecten afgerond en gepubliceerd op de website van het VEKA: een vergelijkende analyse van de uitstoot van de tuinbouwsector in België en Nederland, de beleidseffecten bij de omzetting van biogas naar biomethaan en andere toepassingen van biogas en een impactanalyse van de mogelijke opname van de sectoren gebouwen en transport in de Europese emissiehandel. .</p> <p>In 2021 werkte het VEKA ook verder aan de ontwikkeling van een energiedataplatform dat moet toelaten om de hoeveelheid data</p>

	<p>waarover het VEKA beschikt inzake gebouwen, installaties en ondernemingen op een snellere en meer geautomatiseerde manier te verwerken en toegankelijker te maken voor interne en externe gebruikers en het bredere publiek. Verrijking en combinatie van databronnen zullen meer inzichten leveren over de bepalende factoren van de evolutie van energiegebruik en -productie in de verschillende sectoren en van de impact van beleidsmaatregelen. Sinds de start van het VEKA in 2021 bouwen we het platform verder uit als energie- en klimaatdataplatform.</p>
Vooruitblik realisaties in 2022	<p>Het VEKA voorziet voor 2022 onderzoeksprojecten rond o.m. de kostenoptimaliteit van de EPB-regelgeving, hybride warmtepompen, en een studie naar de energienoden richting 2050 (energiestudie2050+)... De onderzoeksprogrammering van het departement Omgeving is gepubliceerd via de website.</p> <p>Tevens wordt in 2022 gestart met de informatie-uitwisseling met andere entiteiten over het geplande en uitgevoerde onderzoek, enerzijds binnen het Beleidsdomein (via de werkgroep onderzoekskoördinatoren van het beleidsdomein) en anderzijds met de andere beleidsdomeinen (in uitvoering van het VEKP).</p> <p>Rond het energie-en klimaatdataplatform rondt VEKA in 2022 de ontwikkeling van de installatiedatabank af. Gezien de diverse bestaande en geplande data-applicaties binnen het VEKA, de toenemende vraag van externen om daar beroep op te kunnen doen, de eisen van de Vlaamse Toezichtcommissie rond GDPR-conformiteit en de evoluties op het vlak van databeheer binnen de Vlaamse Overheid, zal het VEKA in 2022 een nieuwe end-to-end-datamanagementaanpak uittekenen. Voor de nieuwe datamanagementstrategie wordt externe ondersteuning ingeschakeld.</p>

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	De ontwikkelingen verlopen zoals gepland.

Financieel	
VAK € in 2021	1.665.772

Duiding VAK 2021	666.500 euro voor de diverse onderzoeksprojecten binnen VEKA en 999.272 euro voor de ontwikkeling van de energie- en klimaatdatabank. De onderzoeksprojecten van het Departement Omgeving worden opgenomen onder maatregel 260 en hier niet meegerekend om dubbeltellingen te vermijden.
------------------	--

[349] We werken afsprakenkader uit

Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel:
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: VEKA;
Beschrijving maatregel	We werken afsprakenkader uit en zorgen voor de afgesproken jaarlijkse en tweejaarlijkse Vlaamse, Europese en internationale rapportering.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	Het afsprakenkader over de organisatie van de samenwerking binnen en buiten de Vlaamse overheid doorheen de VEKP-beleidscyclus werd vanaf 2020 intern voorbereid. Dit document verdeelt de verantwoordelijkheden inzake uitvoering, rapportering, monitoring, onderbouwing, communicatie en stakeholdermanagement tussen de verschillende entiteiten, stakeholders en experts die betrokken zijn in de VEKP-beleidscyclus. Het afsprakenkader werd op 17/12/2021 door de Vlaamse Regering goedgekeurd.
Beschrijving realisaties in 2021	Het ontwerp afsprakenkader werd door VEKA voorbereid, in overleg met de administraties van de andere beleidsdomeinen. Een eerste versie werd aan de Vlaamse Regering voorgelegd als conceptnota. In het najaar werd dit met een bredere groep belanghebbenden besproken via een nieuw opgerichte 'Transversale' stroomgroep. Het afsprakenkader werd op 17/12/2021 door de Vlaamse Regering goedgekeurd, onder de vorm van een visienota.
Vooruitblik realisaties in 2022	De bepalingen in het afsprakenkader worden verder in praktijk gebracht. Dit betekent o.a.: - stakeholderoverleg: de Vlaamse entiteiten organiseren zelf hun thematisch overleg, terwijl VEKA instaat voor de 'Transversale' stroomgroep - VEKA begeleidt de andere entiteiten via de business partner werking bij de implementatie en de actualisatie van het VEKP, prognoseberekeningen, rapportering, ...

	- VEKA brengt communicatieteams van andere Vlaamse entiteiten samen om een meer actieve klimaatcommunicatie uit te werken
--	---

Status	
Status maatregel in 2021	gerealiseerd
Duiding status maatregel in 2021	De bepalingen in het afsprakenkader worden verder in praktijk gebracht.

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	

[350] We rapporteren jaarlijks over broeikasgasinventarissen, het gebruik van veilingopbrengsten en internationale klimaatfinanciering

Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel:
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: VEKA;
Beschrijving maatregel	Jaarlijks wordt gerapporteerd over de Vlaamse broeikasgasinventaris, het gebruik van veilingopbrengsten en internationale klimaatfinanciering. De rapportering gebeurt zowel aan de Europese commissie, als naar het brede publiek.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>De Europese rapporteringen inzake broeikasgasinventarissen, het gebruik van veilingopbrengsten en internationale klimaatfinanciering werden tijdig afgewerkt en aan het federale niveau bezorgd voor integratie in de Belgische rapportering.</p> <p>Meer gedetailleerde rapportering over de evolutie van de Vlaamse broeikasgasemissies werd opgenomen in het Vlaamse voortgangsrapport over het VEKP, goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 16/07/2021.</p> <p>Over het gebruik van veilinginkomsten en internationale klimaatfinanciering werd gerapporteerd via een financieel rapport over het Klimaatfonds voor de periode t.e.m. 2020 (goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 22/01/2021), aangevuld met twee gedetailleerde rapporteringen (op maatregelniveau) voor de jaren 2019 en 2020.</p>
Beschrijving realisaties in 2021	<p>De Europese rapporteringen inzake broeikasgasinventarissen, het gebruik van veilingopbrengsten en internationale klimaatfinanciering werden tijdig afgewerkt en aan het federale niveau bezorgd voor integratie in de Belgische rapportering.</p> <p>Meer gedetailleerde rapportering over de evolutie van de Vlaamse broeikasgasemissies werd opgenomen in het Vlaamse voortgangsrapport over het VEKP, goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 16/07/2021.</p> <p>Over het gebruik van veilinginkomsten en internationale klimaatfinanciering werd gerapporteerd via een financieel rapport over het Klimaatfonds voor de periode t.e.m. 2020 (goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 22/01/2021), aangevuld met twee gedetailleerde rapporteringen (op maatregelniveau) voor de jaren 2019 en 2020 (gepubliceerd op de website van het VEKA).</p>

<p>Vooruitblik realisaties in 2022</p>	<p>De definitieve broeikasgasinventaris voor de periode 1990-2020 en de inschatting voor 2021 worden berekend en aan het federale niveau bezorgd. Deze cijfers zijn opgenomen in onderhavige Vlaamse rapportering over het VEKP.</p> <p>Over het gebruik van veilinginkomsten t.e.m. 2021 wordt in twee documenten gerapporteerd: een financieel overzicht van de inkomsten en uitgaven op niveau van het Vlaams Klimaatfonds (VR 2022 0909 MED.0317/1), en een gedetailleerd rapport voor de uitgaven op niveau van de individuele klimaatmaatregelen die met deze veilinginkomsten worden gefinancierd (gepubliceerd op de website van het VEKA).</p> <p>De uitgaven op vlak van internationale klimaatfinanciering werden opgenomen in het financieel overzicht van de inkomsten en uitgaven van het Vlaams Klimaatfonds.</p>
--	--

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	

[351] We stellen tweejaarlijks geïntegreerd voortgangsrapport op	
Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel:
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: VEKA;
Beschrijving maatregel	<p>Tweejaarlijkse uitgebreide rapportering over de voortgang van het VEKP, over alle dimensies en inclusief de inventaris en prognoses inzake broeikasgasemissies, overeenkomstig de Europese Governanceverordening en enkele energie- en klimaat specifieke richtlijnen. Samengevat gaat het om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rapportering van de broeikasgasemissies 1990 t.e.m. jaar X-2 (definitieve inventaris jaarlijks tegen 15 maar) - Rapportering verwezenlijking streefcijfers EE en HE 2020 (uiterlijk tegen 30/04/2020) - Tweejaarlijks geïntegreerd national voortgangsrapport inzake de vijf dimensies uit het NEKP (uiterlijk 15/03/2023, en daarna tweejaarlijks). <p>Daarnaast wordt voorzien in een tussentijdse rapportering zodat de belangrijkste indicatoren van het energie- en klimaatbeleid jaarlijks worden gepubliceerd (zie maatregel 350).</p>

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	Vorbereiding van de eerste rapportering in 2023.
Beschrijving realisaties in 2021	Vorbereiding van de eerste rapportering die zal worden opgenomen in het nationale voortgangsrapport in 2023. De tussentijdse, Vlaamse rapportering, wordt beschreven bij maatregel 350.
Vooruitblik realisaties in 2022	Vorbereiding van de eerste rapportering die zal worden opgenomen in het nationale voortgangsrapport in 2023. De tussentijdse, Vlaamse rapportering, wordt beschreven bij maatregel 350.

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	

[352] Kost, impact en financiering van de maatregelen in kaart brengen	
Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: 5.3.2.2
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: Alle entiteiten;VEKA;
Beschrijving maatregel	Kosten, impact en financiering van de maatregelen in kaart brengen.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	Via het jaarlijkse Vlaamse voortgangsrapport VEKP (goedgekeurd door de VR op 16/07/2021) werd een eerste keer in kaart gebracht wat de begrote budgetten zijn die in 2021 werden voorzien voor de uitvoering van de VEKP-maatregelen in al de beleidsdomeinen. De cijfers zijn eerst verzameld in de loop van het begrotingsproces BBT BO 2021 (oktober 2020), en bijgesteld in april 2021 (in de periode van BBT BA 2021). Een finale check gebeurde in de periode BBT BU2021 en wordt weergegeven in onderhavig rapport.
Beschrijving realisaties in 2021	Verificatie van de uitgaven per VEKP-maatregel (VAK) in 2021, bij opmaak van het eerste Vlaamse VORA VEKP.
Vooruitblik realisaties in 2022	De opvraging van vastleggingsbedragen voor 2021 werd opnieuw opgenomen bij de voorbereiding van het Vlaamse VORA VEKP. De rapporteringstool werd daarbij ook uitgebreid om Europese financiering(-snoden) per maatregel in kaart te brengen.

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	

[353] We zorgen indien nodig voor de aankoop van de nodige flexibiliteit

Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: 5.3.2.3
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: VEKA;
Beschrijving maatregel	Indien nodig wordt de inzet van één of verschillende vormen van flexibiliteit, beschikbaar volgens de ESR- of LULUCF-verordening, voorbereid.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	De in het voortgangsrapport 2016-2017 vermelde bufferhoeveelheid van 2,27 miljoen Kyoto-eenheden kon worden uitgebreid met 1 miljoen eenheden. Het betreft hier Kyoto-eenheden die voor het Vlaamse Gewest werden verworven door de Participatiemaatschappij Vlaanderen.
Beschrijving realisaties in 2021	In 2021 was geen aankoop van bijkomende Kyoto-eenheden nodig.
Vooruitblik realisaties in 2022	In 2022 is geen aankoop van bijkomende Kyoto-eenheden nodig.

Status

Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel

VAK € in 2021	0
---------------	---

Duiding VAK 2021	
------------------	--

[354] We dragen bij aan internationale klimaatfinanciering

Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: 5.3.2.4
Bevoegde minister: Demir;Jambon;Brouns	Trekkende entiteit: dOMG;DKBUZA;dEWI;
Beschrijving maatregel	We tonen internationale klimaatambitie door verder bij te dragen aan int. klimaatfinanciering (IKF).We zetten deze middelen bij voorkeur in voor projecten waar Vlaamse ondernemingen in participeren.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<ul style="list-style-type: none">• 2020: Afsluiten periode 2016-2020 in lijn met het Samenwerkingsakkoord van 12 februari 2018 betreffende de verdeling van de Belgische klimaat- en energiedoelstellingen voor de periode 2013-2020(14,5 miljoen EUR/jaar door het Vlaamse Gewest aan internationale klimaatfinanciering). Deze doelstelling werd behaald door bijkomende projectoproep in 2020. Voor de gehele periode 2016-2020 is de doelstelling (72,5 miljoen EUR betalingen) gerealiseerd.• 2021-2022: in afwachting van een akkoord over de Belgische burden sharing werd de bijdrage van 14,5 miljoen EUR/jaar verdergezet. Voor het behalen van deze doelstelling werd het G-STIC Klimaatactieprogramma - IKF Projectoproep gelanceerd om de middelen versterkt in te zetten voor projecten waar Vlaamse ondernemingen in participeren, in lijn met het Vlaamse Regeerakkoord 2019-2024.
Beschrijving realisaties in 2021	Verderzetting van de bijdrage van 14,5 miljoen EUR in afwachting van een akkoord over de Belgische burden sharing
Vooruitblik realisaties in 2022	Verderzetting van de bijdrage van 14,5 miljoen EUR in afwachting van een akkoord over de Belgische burden sharing. In september 2022 werd een politiek akkoord met de andere gewesten en de federale staat bereikt over de bijdragen voor IKF in de periode 2021-2024. De bijdragen worden niet jaarlijks afgerekend, maar wel over de volledige periode.

Status

Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	14.280.194
Duiding VAK 2021	Overzicht internationale klimaatfinanciering van de Vlaamse overheid is beschikbaar op www.fdfa.be/nl/klimaat .

[355] We zorgen voor compensatie indirecte emissiekosten industrie	
Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: 5.3.2.5
Bevoegde minister: Brouns	Trekkende entiteit: bEWI;
Beschrijving maatregel	Om de concurrentiekracht van de Vlaamse energie-intensieve industrie te bewaken, wordt een voldoende beschermend carbon leakage kader opgezet. Vlaamse bedrijven uit sectoren die risico lopen op koolstoflekkage vanwege de indirecte emissiekosten in hun elektriciteitsfactuur kunnen, in lijn met de Europese staatssteunrichtlijn, een gedeeltelijke vergoeding ontvangen voor deze indirecte emissiekosten.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>Sinds 2013 kunnen lidstaten steunmaatregelen treffen voor ondernemingen waarvoor een weglekrisico bestaat ten gevolge van in de elektriciteitsprijzen doorberekende CO₂-kosten.</p> <p>De modaliteiten zijn uitgewerkt in de door de Europese Commissie opgestelde Richtsnoeren betreffende bepaalde staatssteunmaatregelen in het kader van de regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten na 2012. Deze richtsnoeren bepalen de maximaal toegelaten steun voor de periode 2013-2020 en gelden dus ook voor de uitbetalingen die in 2021 zijn gebeurd voor kosten opgelopen in het jaar 2020.</p> <p>Het Vlaams Gewest maakt sinds 2013 gebruik van de mogelijkheid om de compensaties uit te betalen. Vlaanderen gebruikt de voorwaarden en de berekeningswijze van de Europese richtsnoeren en hanteert hierbij de steunintensiteit van 75% en CO₂-emissiefactor van 0,76 zoals toegestaan. Op die manier is het Vlaamse kader erg gelijkend op dat van landen als Nederland en Duitsland.</p> <p>De door de bedrijven gemaakte kosten worden (deels) gecompenseerd in jaar X+1, uit het Fonds voor Innoveren en Ondernemen. Het FIO wordt hiervoor in jaar X+2 gecompenseerd uit het Vlaams Klimaatfonds.</p>
Beschrijving realisaties in 2021	Het volgende bedrag werd door het FIO betaald: 137.090.544 euro
Vooruitblik realisaties in 2022	De mogelijkheid voor lidstaten om ook na 2021 financiële maatregelen te treffen, is uitgewerkt in de nieuwe Richtsnoeren van de Europese

	<p>Commissie (“Richtsnoeren betreffende bepaalde staatssteunmaatregelen in het kader van het systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten na 2021”).</p> <p>Op 8 juli 2022 werd het ontwerp van besluit voor de aanpassing en verderzetting van de steunmaatregel op basis van de nieuwe Europese Richtsnoeren, een eerste keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering.</p>
--	--

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	137.090.544
Duiding VAK 2021	

[356] We stimuleren meer private klimaatfinanciering

Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: 5.3.3.1
Bevoegde minister: Diependaele	Trekkende entiteit: dFB;
Beschrijving maatregel	Inzetten op het faciliteren van samenwerking tussen afzonderlijke private actoren en op het ondersteunen van financiële instrumenten die voor klimaat worden ingezet.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	In het kader van deze actie werden geen specifieke beleidsinitiatieven genomen.
Beschrijving realisaties in 2021	In het kader van deze actie werden geen specifieke beleidsinitiatieven genomen.
Vooruitblik realisaties in 2022	Er worden geen beleidsinitiatieven voorzien in 2022.

Status

Status maatregel in 2021	nog niet gestart
Duiding status maatregel in 2021	In het kader van deze actie werden geen specifieke beleidsinitiatieven genomen.

Financieel

VAK € in 2021	0
---------------	---

Duiding VAK 2021	In het kader van deze actie werden geen specifieke beleidsinitiatieven genomen.
------------------	---

[357] We zoeken financieringsmogelijkheden binnen bestaande budgetten Vlaamse overheid

Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: 5.3.3.2
Bevoegde minister: Alle	Trekkende entiteit: Alle entiteiten;
Beschrijving maatregel	We zoeken financieringsmogelijkheden binnen bestaande budgetten Vlaamse overheid. We maken het reguliere beleid klimaatproof.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	Het nieuwe bestedingskader voor het Vlaams Klimaatfonds verplicht alle beleidsdomeinen om de gepaste cofinanciering te vinden als zij VKF-middelen wensen te gebruiken. Zie ook maatregel 359.
Beschrijving realisaties in 2021	Het nieuwe VKF-bestedingskader werd vanaf 2021 toegepast.
Vooruitblik realisaties in 2022	Het VKF-bestedingskader wordt verder toegepast in 2022. Medio oktober 2022 had de VR 6 maatregelen goedgekeurd voor een totaal bedrag van 35.703.228 euro.

Status

Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel

VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	

[358] We werken een strategie uit om Europese middelen aan te snijden voor zowel publieke als private investeringen	
Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: 5.3.3.3
Bevoegde minister: Alle	Trekkende entiteit: Alle entiteiten;
Beschrijving maatregel	We werken een strategie uit om Europese middelen aan te snijden voor zowel publieke als private investeringen.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	In 2021 is VEKA een werking opgestart rond het aantrekken van Europese financiering voor VEKP-maatregelen. Hiervoor werd een intern plan opgesteld en één personeelslid aangeworven.
Beschrijving realisaties in 2021	<p>In 2021 werd het intern actieplan uitgerold en de werking gericht op het stimuleren en faciliteren van succesvolle Vlaamse EU-projecten inzake energie en klimaat uitgebouwd. De scope van de werking en dienstverlening is zowel intern (VEKA projecten) als extern (projecten door andere entiteiten en stakeholders) en hield in 2021 o.m. in:</p> <p>Extern:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vlaams NCP voor LIFE SP Clean Energy Transition (de 2021 resultaten voor LIFE zijn nog niet beschikbaar) - Vlaams NCP Innovatiefonds (2021 resultaten: zie rapportering over VEKP-maatregel 298. Optimale benutting Europese ETS Innovation Fund) - Centraal aanspreekpunt voor alle EU financieringsvragen klimaat-en energie - Gerichte communicaties over alle relevante EU-programma's & calls naar potentiële projectaanvragers (mailings, nieuwsbrieven, website, infosessies,...) - Screenen van projectvoorstellen

	<ul style="list-style-type: none"> - Bekendmaken van de VEKA-dienstverlening/rol bij Vlaamse stakeholders en andere entiteiten van de Vlaamse overheid <p>Intern:</p> <p>De interne werking was in 2021 o.m. gericht op de identificatie van opportuniteiten inzake EU financiering, faciliteren van bij aanvragen voor EU financiering, stroomlijnen van de VEKA aanpak en het centraal aanspreekpunt, en het beheer van alle info over EU financiering.</p> <p>VEKA was in 2021 betrokken bij volgende EU projecten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Als projectpartner: FOSSTER (lead partner, LIFE CET), Energiek onderwijs (partner, Interreg VI-NL), Demo-BLog (partner, Horizon Europe) - Als lid van stuurgroep/advisory board/letter of support: STAR LEC (LIFE CET), CONDORENO (LIFE CET), EU Community of IHRS (LIFE CET), SRI2MARKET (LIFE CET), E-TREND (Belspo brain)
Vooruitblik realisaties in 2022	Het actieplan zal in 2022 verder uitgevoerd worden, met specifieke focus op de identificatie van opportuniteiten voor EU financiering voor alle VEKP 21-30 acties en het optimaliseren van de interne VEKA werking aangaande EU projecten.

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	op schema met uitvoering actieplan, zie realisaties 2021 hierboven.

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	

[359] We zorgen voor nieuw bestedingskader VKF (exclusief compensatie indirecte emissiekosten industrie)	
Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: 5.3.3.4
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: VEKA;
Beschrijving maatregel	<p>De middelen uit het VKF worden gebruikt voor de volgende doelstellingen: (co-)financiering van Vlaamse klimaatmaatregelen, internationale klimaatfinanciering, compensatie voor indirecte emissiekosten (ICL) en (desgevallend) de toepassing van flexibiliteitsmechanismen.</p> <p>Voor de cofinanciering van Vlaamse klimaatmaatregelen wordt er een nieuw bestedingskader voor het VKF uitgewerkt gebaseerd op de kostenefficiëntie van Vlaamse klimaatmaatregelen.</p>

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>De besteding van middelen voor Vlaamse klimaatregelen en internationale klimaatfinanciering gebeurde in 2020 volgens de afspraken gemaakt in 2019 (onder de 4de bestedingsronde).</p> <p>Het nieuwe bestedingskader is op 11/09/2020 als visienota goedgekeurd door de Vlaamse regering. Dit bestedingskader steunt op het principe dat (a) tegenover de cofinanciering vanuit het VKF ook een financiële bijdrage staat van de ontvangende entiteit en (b) dat de hoogte van de cofinanciering wordt bepaald door de maatschappelijke kostenefficiëntie van de maatregel. Dit bestedingskader werd gebruikt voor de maatregelen die op 12/18/2020 aan de Vlaamse Regering werden meegedeeld (5de bestedingsronde).</p> <p>Het bestedingskader werd herzien op 29/10/2021. De maatschappelijke kostenefficiëntie werd hierbij als criterium vervangen door de overheidskostenefficiëntie. Deze nieuwe versie is van toepassing op de maatregelen die op 17/12/2021 en 25/02/2022 aan de Vlaamse Regering werden meegedeeld (6de bestedingsronde).</p>
Beschrijving realisaties in 2021	<p>Het bestedingskader werd in 2021 gebruikt voor de maatregelen die op 12/18/2020 aan de Vlaamse Regering werden meegedeeld (5de bestedingsronde).</p>

	<p>Het bestedingskader werd herzien op 29/10/2021. De maatschappelijke kostenefficiëntie werd hierbij als criterium vervangen door de overheidskostenefficiëntie. Deze nieuwe versie is van toepassing op de maatregelen die op 17/12/2021 en 25/02/2022 aan de Vlaamse Regering werden meegedeeld (6de bestedingsronde).</p>
Vooruitblik realisaties in 2022	<p>Het bestedingskader (versie 11/09/2020) wordt in 2022 toegepast op een beperkt aantal maatregelen uit de 5de bestedingsronde die in 2021 nog niet waren goedgekeurd door de Vlaamse Regering.</p> <p>Het herziene bestedingskader (versie 29/10/2021) wordt in 2022 toegepast op de maatregelen uit de 6de bestedingsronde.</p>

Status	
Status maatregel in 2021	gerealiseerd
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	

[360] We werken innovatieve financieringsinstrumenten uit voor inzet VKF	
Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: 5.3.3.5
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: VEKA;
Beschrijving maatregel	De middelen uit het VKF worden gebruikt voor de volgende doelstellingen: (co-)financiering van Vlaamse klimaatmaatregelen, internationale klimaatfinanciering, compensatie voor indirecte emissiekosten (ICL) en (desgevallend) de toepassing van flexibiliteitsmechanismen. Bij het uitwerken van nieuwe maatregelen wordt ook gezocht naar innovatieve financieringsinstrumenten die voor een optimale inzet van Vlaamse middelen zorgen.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	Volgende innovatieve financieringsinstrumenten werden financieel ondersteund met Klimaatfondsmiddelen: <ul style="list-style-type: none"> - rollend fonds voor noodkopers (2de en 4de bestedingsronde) - ESCO-projecten in het onderwijs (GO!) (5de bestedingsronde)
Beschrijving realisaties in 2021	Volgende innovatieve financieringsinstrumenten werden financieel ondersteund met Klimaatfondsmiddelen in 2021: <ul style="list-style-type: none"> - ESCO-projecten in het onderwijs (GO!) (5de bestedingsronde)
Vooruitblik realisaties in 2022	Op 17/12/2021 en 25/02/2022 werd de vrije bestedingsruimte voor het Klimaatfonds in 2022 door de Vlaamse Regering verdeeld over diverse klimaatmaatregelen (6de bestedingsronde). De volgende maatregelen zullen o.a. gerealiseerd worden via het ESCO-model: <ul style="list-style-type: none"> - ondersteuning van grootschalige renovatieprojecten in de sector Welzijn, Zorg en Gezondheid - renovatie-proefprojecten in schoolinfrastructuur, i.s.m. het VEB - renovatie-pilootprojecten in culturele infrastructuur <p>Deze maatregelen worden in de loop van 2022 verder geconcretiseerd en aan de Vlaamse Regering voorgelegd.</p>

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	
Duiding VAK 2021	Er werd 7,5 miljoen euro vastgelegd op het Klimaatfonds in 2021 en overgemaakt aan VEB. Aangezien de werkelijke uitgaven ter hoogte van VEB zullen gebeuren, wordt de 7,5 miljoen euro die uit het Klimaatfonds is vertrokken niet gerapporteerd zals VAK.

[398] Verhogen doelstellingen Intern Klimaatplan VO

Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: 39
Bevoegde minister: Jambon;Demir	Trekkende entiteit: HFB;VEB;
Beschrijving maatregel	De doelstellingen uit het Intern Klimaatplan Vlaamse Overheid worden verder aangescherpt. De doelstellingen worden verhoogd van -40% naar -55% CO2-emissies (niet-ETS) tegen 2030 t.o.v. 2015, zowel voor eigen gebouwen en technische infrastructuur als voor eigen mobiliteit. De primaire energiebesparingsdoelstelling wordt aangescherpt naar -3% per jaar vanaf 2023.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	Op 5 november 2021 keurde de Vlaamse Regering een Visienota aan de Vlaamse Regering goed waarin nieuwe maatregelen staan ter aanscherping van het VEKP. Eén van deze maatregelen is de aanscherping van de doelstellingen voor de Vlaamse overheid naar 55% CO2-reductie tegen 2030 ten opzichte van 2015 en een verhoging van de jaarlijkse primaire energiebesparingsdoelstelling naar 3% vanaf 2023.
Beschrijving realisaties in 2021	Op 5 november 2021 keurde de Vlaamse Regering een Visienota aan de Vlaamse Regering goed waarin nieuwe maatregelen staan ter aanscherping van het VEKP. Eén van deze maatregelen is de aanscherping van de doelstellingen voor de Vlaamse overheid naar 55% CO2-reductie tegen 2030 ten opzichte van 2015 en een verhoging van de jaarlijkse primaire energiebesparingsdoelstelling naar 3% vanaf 2023.
Vooruitblik realisaties in 2022	De afspraken uit de Visienota van 5 november 2021 werden op 15 juli 2022 door de Vlaamse Regering omgezet via een bijsturing van het intern Klimaatplan Vlaamse Overheid. De doelstellingen werden als volgt aangescherpt: <ul style="list-style-type: none">- optrekken van de doelstelling voor primaire energiebesparing van 32,5% naar 35% tegen 2030;- aanscherpen van de CO2-reductiedoelstelling van min 40% naar -55% tegen 2030.

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	

[399] Verhogen doelstellingen Lokaal Energie- en Klimaatpact

Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: 39
Bevoegde minister: Somers	Trekkende entiteit: ABB;
Beschrijving maatregel	De doelstellingen uit het Lokaal Energie -en Klimaatpact worden in samenspraak met VVSG verder aangescherpt. De doelstellingen worden verhoogd van -40% naar -55% CO2-emissies (niet-ETS) tegen 2030 t.o.v. 2015, zowel voor eigen gebouwen en technische infrastructuur als voor eigen mobiliteit. De primaire energiebesparingsdoelstelling wordt aangescherpt naar -3% per jaar vanaf 2023.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	De verstrenging van het LEKP 1.0 in de vorm van een LEKP 2.0 wordt vastgesteld in 2022, inclusief de doelstelling van de hogere reductie CO2-emissies én de aanscherping van de primaire energiebesparingsdoelstelling.
Beschrijving realisaties in 2021	Met de ondertekening van het LEKP 1.0 (goedkeuring BVR 4 juni 2021), engageerden reeds 293 gemeenten zich om: - een gemiddelde jaarlijkse primaire energiebesparing van minstens 2,09% te realiseren in hun eigen gebouwen; - een reductie van de CO2-uitstoot van hun eigen gebouwen en technische infrastructuur te reduceren met 40% in 2030 ten opzichte van 2015. ABB kwam i.s.m. VEKA, Fluvius en het Netwerk Klimaat tot een methodologie om deze doelstellingen te monitoren, samen met de lokale overheden (zie maatregel 110).
Vooruitblik realisaties in 2022	In juli 2022 werd een tweede Lokaal Energie- en Klimaatpact (LEKP 2.0) gepubliceerd. Dit pact stelt een bijkomende verscherping voor zes doelstellingen voorop, rekening houdend met de vier werven. Lokale besturen kunnen zich, in samenwerking met de Vlaamse overheid, eveneens engageren voor dit LEKP 2.0. Een eenmalige additionele budgettaire impuls werd voorzien voor LEKP 2.0 ondertekenaars van 22,5 miljoen euro om de aangescherpte ambities van LEKP 2.0 te

	<p>ondersteunen tijdens deze legislatuur. Deze middelen worden verdeeld als volgt: 8,75 miljoen euro voor 2022, 8,75 miljoen euro voor 2023 en 5 miljoen euro voor 2024.</p>
--	--

Status	
Status maatregel in 2021	nog niet gestart
Duiding status maatregel in 2021	De verstrenging wordt pas ingevoerd in 2022, na goedkeuring en ondertekening van het LEKP 2.0.

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	De verstrenging wordt pas ingevoerd in 2022, na goedkeuring en ondertekening van het LEKP 2.0.

[400] Onderzoek naar het klimaatgericht maken van het gemeentefonds	
Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: 40
Bevoegde minister: Somers	Trekkende entiteit: ABB;
Beschrijving maatregel	<p>Er is momenteel een studie lopende om de algemene financiering (waartoe het gemeentefonds behoort) vanuit Vlaanderen naar de lokale besturen te reviseren. De onderzoekers hebben de opdracht om nieuwe scenario's en parameters voor te stellen op basis waarvan deze financiering kan gealloceerd worden naar de lokale besturen. Hierbij Pagina 13 van 14</p> <p>werd ook expliciet gevraagd om klimaat gerelateerde criteria in beschouwing te nemen. Deze studie dient als input voor de regeringsonderhandelingen na de Vlaamse verkiezingen van 2024.</p>

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>Op vraag van minister Somers werd in 2021 een driejarig onderzoek toevertrouwd aan het Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing met als titel "Naar een Gemeentefonds 2.0: studie van de principes, de uitdagingen en design en toetsing van concrete hervormingsvoorstellen".</p> <p>Dit project heeft volgende doelstellingen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Een overzicht bieden van de huidige principes van de verdeling aangevuld met alternatieve principes door middel van participatief onderzoek en buitenlandse cases 2. Het in kaart brengen van de effecten van de huidige algemene financiering (zgn. nulmeting voor latere simulaties) 3. Inzichten verwerven in alternatieve operationalisering voor diverse criteria 4. Onderzoek van de criteria van andere financieringssystemen (zoals deze in de andere gewesten of in Frankrijk en Nederland) 5. Het ontwikkelen van hervormingsscenario's 6. Het toetsen van de hervormingsscenario's <p>Het onderzoek neemt dus ook de verdelingscriteria van het Gemeentefonds in scope en bekijkt of de huidige verdelingscriteria nog</p>

	voldoende actueel zijn en of het opportuun is om andere/nieuwe criteria aan het Gemeentefonds toe te voegen.
Beschrijving realisaties in 2021	Opstart van het driejarig onderzoek door het SBV met als titel "Naar een Gemeentefonds 2,0: studie van de principes, de uitdagingen en desing en toetsing van concrete hervormingsvoorstellen"
Vooruitblik realisaties in 2022	Het onderzoek loopt door in 2022 en 2023, met als bedoeling in 2023 met enkele concrete hervormingsscenario's te eindigen, waarmee de volgende Vlaamse Regering aan de slag kan.

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	Het onderzoek is opgestart in 2021 en loopt tot 2023.

Financieel	
VAK € in 2021	89688
Duiding VAK 2021	VAK ingeschreven op begrotingsartikel SJ0-1SMC2GA-WT.

[401] Uitfasering fossiele brandstoffen (taxshift van elektriciteit naar fossiele brandstoffen, verbod op aardgas in nieuwbouw)

Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: 41
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: VEKA;
Beschrijving maatregel	<p>Om richting een klimaatneutrale maatschappij te evolueren is het noodzakelijk dat fossiele brandstoffen op termijn uitgefaseerd worden in alle niet-ETS sectoren. Daarom zullen we op termijn overgaan tot een verbod op aardgas bij nieuwbouw en in andere sectoren, van zodra de taxshift van elektriciteit naar fossiele brandstoffen zich voldoende substantieel heeft gerealiseerd. Hiervoor zal een gezamenlijke inspanning door de Vlaamse en federale overheid geleverd moeten worden (o.a. coherentie betreffende de lasten op stookolie versus aardgas) en dient de federale overheid Vlaanderen de wettelijke mogelijkheid te bieden om een aardgasheffing op verbruik te kunnen invoeren. We gaan hierover dit jaar nog in overleg met de federale overheid.</p>

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>Eind 2021 werd een brief verstuurd naar de bevoegde federale minister van Financiën met de gemotiveerde vraag om te voorzien in een bijkomende uitzondering in artikel 1 van de wet van 23 januari 1989, zodat het Vlaamse gewest, naast of in aanvulling op de bestaande federale belastingen, een eigen gewestelijke belasting op het verbruik van aardgas kan invoeren.</p>
Beschrijving realisaties in 2021	<p>In reactie op deze brief werd in 2022 overleg ingepland tussen het kabinet Demir en het kabinet Van Peteghem.</p>
Vooruitblik realisaties in 2022	<p>Het overleg met de federale overheid wordt in 2022 verder gezet.</p>

Status

Status maatregel in 2021	op schema
--------------------------	-----------

Duiding status maatregel in 2021	Er werd in 2021 een brief verstuurd naar de federaal bevoegde minister, evenwel nog zonder gevolg.
----------------------------------	--

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	

[402] Federale overheid vragen om subsidies fossiele brandstoffen grondig te evalueren en waar zinvol af te bouwen

Algemeen topic: Transversaal	VEKP Titel: 42
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: VEKA;
Beschrijving maatregel	We vragen aan de federale overheid dat ze de fossiele subsidies/kortingen grondig evalueert en waar zinvol afbouwt.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	De Vlaamse minister voor Omgeving en Energie heeft in 2021 verschillende malen aangedrongen bij de federale overheid om de fossiele energiesubsidies - die volgens een rapport van de federale administratie oplopen tot 12 miljard euro per jaar - af te bouwen.
Beschrijving realisaties in 2021	In 2021 werd vanuit Vlaanderen beslist om verschillende Vlaamse fossiele energiesubsidies versneld af te bouwen. Het gaat o.a. om: Premie voor fossiele micro-WKK's (vanaf 2022) <ul style="list-style-type: none">- Plafond kost voor nieuwe aardgasaansluiting voor nieuwbouw (vanaf 1 juli 2022)- Afbouw certificatensteun voor nieuwe of ingrijpend gewijzigde WKK's (vanaf 2023)
Vooruitblik realisaties in 2022	Er zal voor eind 2022 een rapport worden opgesteld met een overzicht van alle Vlaamse fossiele energiesubsidies.

Status

Status maatregel in 2021	op schema
--------------------------	-----------

Duiding status maatregel in 2021	
-------------------------------------	--

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	